

Interkommunalt
politisk råd

Nord-Gudbrandsdal

SKJÅK LOM VÅGÅ SEL DOVRE LESJA

Årsmelding 2022

Innhold

1. Forord	3
2. Arbeidsplassar	4
2.1. Næringsamarbeid i Nord Gudbrandsdalen	4
2.2. Universitetsregion Nord-Gudbrandsdal	5
2.3. Smart velferdsregion	9
2.4. Flaumrespons	12
2.5. Gudbrandsdalstinget	13
2.6. Oppfølging av Hurdalsplattformen	16
2.7. Økonomisk støtte til kultur- og naturbasert næringsutvikling 2022	17
3. Kommunikasjon og infrastruktur	18
3.1. Nasjonal Transportplan 2025-2036 - Transportutfordringar i Innlandet	18
3.2. Luftfart	20
3.3. Status breiband Nord-Gudbrandsdalen 2022	23
4. Attraktivitet	25
4.1. Boligtorget Nord-Gudbrandsdal	25
4.2. Stillingssleppet og Lærlingssleppet 2022	26
4.3. Ung i Nasjonalparkriket	28
4.4. Elevbedriftsmesse	28
4.5. Kokkekamp	31
4.6. «E æ aktiv, æ du?»	32
4.7. Ungdomsmusikal i Nord-Gudbrandsdal	33
4.8. Ungdomsrådsamling Nord-Gudbrandsdal 2022	34
4.9. Medlemskap i nettverk	35
4.10. Karriere Innlandet Gudbrandsdal	36
5. Regionalt samarbeid	39
5.1. Administrative samarbeidsorgan	39
5.2. Interkommunalt samarbeid i Nord-Gudbrandsdal	40
6. Økonomiske nøkkeltal	41
6.1. Økonomi og personell	41
6.2. Partnerskapsmidlar	42
7. Råd og utval	43
7.1. Representantskapet	43
7.2. Regionstyret pr 31.12.22	44
7.3. Samferdselsutvalet 2019-2023	44
7.4. Næringsutvalet 2019-2023	44
8. Saker og møter	45
8.1. Saker i representantskapet	45
8.2. Saker i Regionstyret	46
8.3. Saker i samferdselsutvalet 2022	46

1. Forord

Situasjonen omkring Covid19 har lært oss å setja pris på den sosiale omgangen med kollegaer og samarbeidspartnarar. Vi har i 2022 normalisert samhandlingsmønsteret vårt i stor grad, men vi har også lært at mange oppgåver kan løysast gjennom digitale verktøy. Både administrative og politiske møter kan gjennomførast digitalt, men kommunikasjon handlar ikkje berre om skrift og tale.

Kroppsspråk er for dei fleste av oss ein viktig del av kommunikasjonen. I det heile har dei siste åra gjeve oss nye måtar å samhandle på i rekordfart. Nye verktøy har kome inn i kvardagen, men gløym ikkje verdien av å bruke fysiske møteplassar og oppretthalde sosial omgang.

Av større politiske saker som har hatt fokus i meldingsåret er:

- NTP 2022-2033
- Innspel til Justis- og beredskapsdepartementet om betre polititenester og beredskap, høyring på endringar i domstolstruktur
- Tilbodsstrukturen for vidaregåande opplæring i Innlandet skoleåret 2023-2024
- Strategi for fleksibel høgare utdanning i Innlandet
- Handlingsplan for fylkeskommuna sin kollektivtransport 2023-2026
- Innspel til konkretisering av fylkestinget sitt vedtak om regional tilgjengeleight og nærvær.
- Nord-Gudbrandsdal som pilot for bygdevekstavtale
- Høyringsuttale - Regional plan for det inkluderande Innlandet

Av prosjekt er Universitetsregionprosjektet med Velferdsteknologi og Flomrespons dei mest omfattande.

Takk til Innlandet fylkeskommune, Statsforvalteren i Innlandet og kommunane for godt samarbeid i driftsåret 2022. Dette har vore viktig for at vi kan seie oss godt nøgd med resultata.

Regionrådsleiaren og dagleg leiar håpar at årsmeldinga gjev eit godt inntrykk av aktiviteten.

Bjarne Eiolf Holø
Regionrådsleiar

Frode Damstuen
Dagleg leiar

2. Arbeidsplassar

2.1. Næringsamarbeid i Nord Gudbrandsdalen

Næringsapparatet i Nord Gudbrandsdalen har eit tettare samarbeid på tvers av kommunegrensene innanfor næringsutvikling og bulyst/tilflytting.

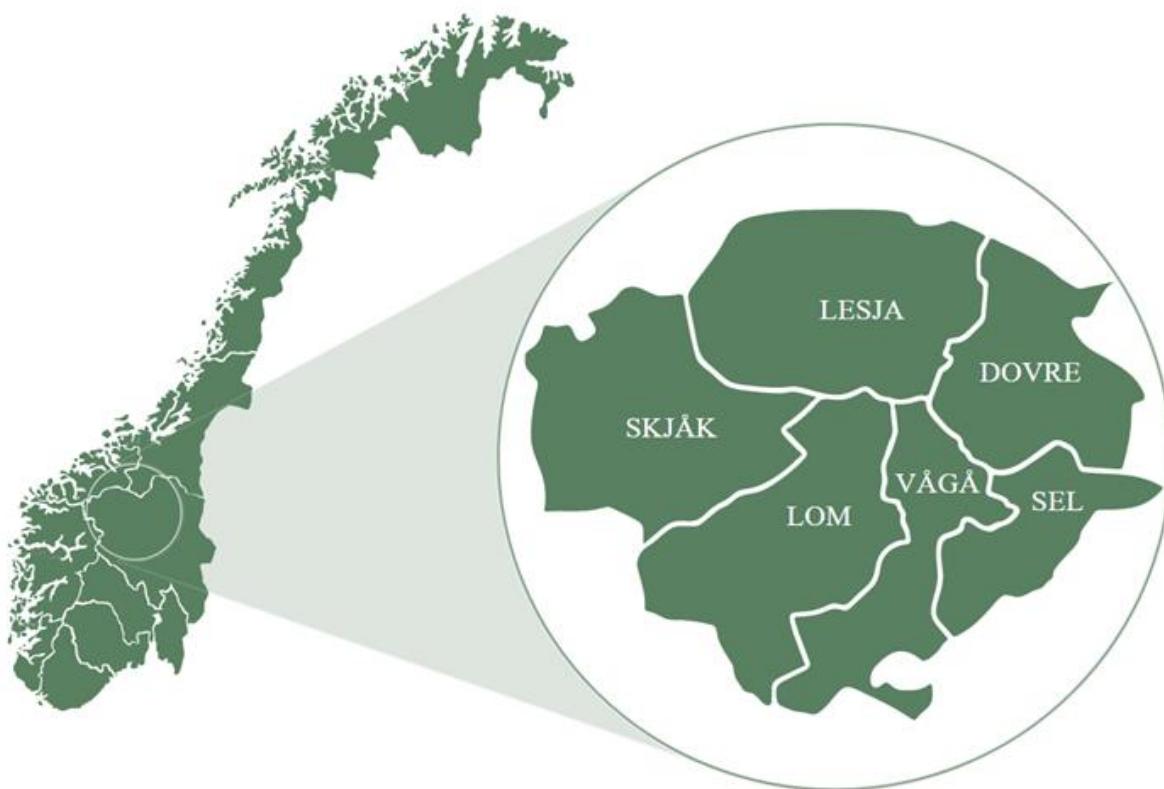
Den overordna målsettinga er å styrke Nord-Gudbrandsdalen som ein attraktiv tilflyttungsregion og eit attraktivt etableringsområde for både eksisterande og nye bedrifter. Dette vil vi gjere gjennom å styrke arbeidet knytt til næring og tilflytting basert på eit meir utstrakt, forpliktande og målretta samarbeid.

Nord-Gudbrandsdalen er eit stort geografisk område som strekkjer seg frå Otta og innover to ulike dalstrøk. Det er derfor lett at næringsansvarleg i kvar kommune blir drege inn i interne prosjekt og at det blir arbeidd for lite på tvers av kommunegrenser. Samarbeidet inkluderer også regionadministrasjonen.

Statistikken viser at Nord-Gudbrandsdalen fungerer som ein felles arbeids- og bustadsregion, sjølv om det er delt inn i seks

kommunar og det går eit skille mellom dei to dalstrøka. Vår region er ein utkant i det nye Innlandet og dette har forsterka behovet for å tenkje nytt innanfor næring- og samfunnsutvikling. Det har forsvunne særsmale arbeidsplassar frå regionen i seinare tid, mellom anna nedlegging av slakteriet på Otta og psykiatrisk avdeling. Nord-Gudbrandsdalen scorar allereie dårlig på nasjonale statistikkar, og befolkningstala/sysselsettingstala går nedover. Vi ser at konkurransen om merksemd i både næringsetablering og tilflytting er stor, og vår region blir sterkt prega av både sentralisering og fråflytting.

Arbeidet er i skrivande stund godt i gjenge der næringsmedarbeidarane i kommunane er viktige ressursar for å gjennomføre tiltak som er vedteke i regionrådets strategiplan.

2.2. Universitetsregion Nord-Gudbrandsdal

Prosjektet starta opp sommaren 2019 med varigheit ut 2023. Universitetsregion Nord-Gudbrandsdal (UR) har prosjektleiar i full stilling og er finansiert av avsette middel i Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal (IPR) og tilskot frå Innlandet fylkeskommune. Regionstyret supplert med ein politisk representant frå fylkeskommunen utgjer styringsgruppa. Til grunn for arbeidet ligg ein fleirårleg strategiplan og årleg handlingsplan. Det overordna perspektivet bak Universitetsregion-prosjektet om styrka innovasjonstrykk i komunesektoren i regionen er òg lagt til grunn for IPR sin strategiplan og årlege handlingsplan. Delprosjekt Smart velferdsregion og Flomrespons er skilt ut med eigne prosjektleiarar, eiga styringsline og eiga finansiering.

Føresetnader for innovasjon

Innovasjonskultur må vere eit kjenneteikn i heile kommune-organisasjonen - frå administrativ og politisk leiing ut til medarbeidarane i førstelina. Som i andre organisasjonar erfarer våre kommunar at det tek tid å bygge denne kulturen og å få på plass ein struktur for innovasjon med naudsynt organisatorisk og metodisk kompetanse. I 2022 har det i dialogen mellom prosjektleiaren og kommune-direktørane difor vore fokus på at målsettingar for og prioritering av innovasjonsarbeidet må vere synleg i overordna plandokument - planstrategien, samfunnsplanen, økonomiplanen og i ulike temaplanar. Dette vil òg sikre god involvering av politikarane.

Gode resultat og gevinstar i Innovasjonsarbeid føreset at ein kjenner metodikken og arbeider systematisk. I september starta vi eit skreddarsydd kurs i innovasjonsarbeid med 21 deltarar frå Lom, Vågå og Lesja.

Kurset er finansiert av skjønnsmiddel frå Statsforvaltaren i Innlandet. Innoco AS fekk tildelt kontrakten for kurset etter ein open konkurranse. Kurset er ein kombinasjon av 5 dagsamlingar og

mellomliggjande gruppearbeid i kvar kommune, med tilbod om digital rettleiing frå Innoco.

Deltakarane arbeider med konkrete behov og utviklingsoppgåver i eigen kommune. Kurset blir avslutta i februar 2023. Kommunane Lom, Vågå, Sel og Lesja vil söke nye skjønnsmiddel i 2023 for eit kurs nr. 2.

I innovasjonskurset får deltararne arbeide med reelle utviklingsoppgåver i eigen kommune

Det kan vere krevjande å prioritere økonomi til utviklingsarbeid i budsjett og økonomiplan. Difor trengs det ofte eksterne middel. Det er mykje pengar å hente i verkemiddelapparatet, men det må til ei prioritering av tidsressurs og bygging av kompetanse i administrasjonen for å gjere seg nytte av moglegheitene. Søknads- og rapporteringskrava føreset bygging av kompetanse hos tilsette tett på administrativ leiing i kommunen.

Nettverk og samarbeidspartnarar

Nettverket av universitetskommunar – UNIKOM - tel 16 ulike prosjekt med til saman vel 40 kommunar. I Innlandet er Gjøvik kommune og Kongsvinger kommune med i tillegg til oss. Nettverket gjev moglegheiter for spreiling av kunnskap, erfaringar og idéar mellom prosjekta. Prosjektleiar for Universitetsregion Nord-Gudbrandsdal sit i ei arbeidsgruppe i UNIKOM som arbeider for at dei nasjonale vilkåra for strategisk satsing på innovasjon i kommunesektoren skal bli betre. Mellom anna trengs det betre samordning i ein uoversiktleg flora av verkemiddel og utviklingsprogram. Forsking i kommunal sektor må i større grad bli forsking *med*, og ikkje *på* kommunane. Kommunane må få meir frie utviklingsmiddel, og rapporteringskrava må bli mindre arbeidskrevjande. Arbeidsgruppa har etablert god dialog med KS, Kommunal- og distriktsdepartementet og Norges Forskningsråd.

Døme på sentrale samarbeidspartnarar elles er Innlandet fylkeskommune, Statsforvaltaren, NTNU, HINN og ikkje minst helsenettverket HelseINN, der IPR dekker årskontingenoten for våre 6 kommunar. Gjennom HelseINN får UR og Smart velferdsregion tilgang på ressurssterke verksemder i offentleg og privat sektor. Samstundes har HelseINN mykje kompetanse i eigne rekker innan innovasjon, prosjektutvikling, prosessleiring og søknadsskriving. Vi har i 2022 fleire døme på godt samarbeid med HelseINN i delprosjekt og deltaking av kommunalt tilsette på gode kurs, der deltakinga er dekt av kontingenoten. Men

HelseINN tilbyr prosessleiring i utviklings- og innovasjonsprosjekt. Her arbeider kommunetilsette og ambulansearbeidarar med tiltak for meir samhandling

det er potensial for at kommunane gjer seg enda meir nytte av HelseINN og nettverket deira.

Samarbeid med NTNU var viktig ved etableringa av UR. Den opphavelige samarbeidsavtala inngått i 2019 vart ikkje forlenga i 2020. I 2022 har det vore prosess med NTNU med ønskje frå vår side om ei ny avtale. NTNU føreset at avtala skal vere konkret på kva område det skal samarbeidast om, ikkje vere ei overordna avtale. Dialogen med NTNU blir vidareført i 2023 med forankring i styringsgruppa.

Ut på tur

Det er alltid noko å ta med seg heim att etter besøk utanfor regionen. Kommunane kan nok med fordel hente fleire impulsar gjennom besøk utanfor regionen. Prosjektleiar har i løpet av 2022 vore tilretteleggjar for fleire studieturar. I mai vitja kommunedirektørar og

kommunalsjefar Trondheim kommune og NTNU, og møtte mellom andre kommunedirektøren, prorektor for innovasjon og prosjektleiar for kommunen si innovasjonssatsing Trondheim 3.0. I juni tok 6K Helse turen til Gjøvik der vi møtte leiinga ved Institutt for helsevitenskap og HelseINN med omvising begge stadene. I september deltok ein delegasjon frå helsesektoren i Nord-Gudbrandsdal på ope dag ved Park Hamar der vi møtte leverandørar av VR-, spill- og sensorteknologi. Attendumdingane frå deltakarane på dei tre studieturane var gode.

Nokre øme på einskildprosjekt i UR:

I 2022 vart Lom kommune med i GNIST-programmet i regi av Design og arkitektur Norge (DOGA). I samarbeid med eksterne fagmiljø har kommunen utvikla prinsippkisser for utvikling av området Kulihaugen vest for Fossbergom til bustader. Sluttrapporten frå prosjektet kom i september og inneheld løysingsforslag og fakta som er relevant óg for andre kommunar.

I masterprogrammet ved Institutt for arkitektur og planlegging blir det årleg gjennomført eit studieemne i stadutvikling – Planbussen – der studentane samarbeider med distriktskommunar om løysingar for stadutvikling i kommunenesenteret. Etter feltstudier og dialog med kommunen, lokalt næringsliv og innbyggjarar, utviklar studentane skisser som blir lagt fram for kommunane. I 2022 vart Skjåk og Dovre plukka ut som samarbeidskommunar. Prosjektet blir gjennomført i vårsemesteret 2023 med Bismo og Dovre sentrum som studentoppgåver.

Sel kommune har fått prosjektmiddel frå Statsforvaltaren til etablering av ein innovasjonsverkstad for helsetenester knytt til NGLMS. Verkstaden, som skal vere ein møteplass for alle 6 kommunane, blir utvikla etter modell frå liknande etableringar i Elverum

Bruken av droner aukar kraftig innan t.d. landbruket, byggenæringa, transportsektoren og beredskapsetatane. Foto: NCC

og Gjøvik der HelseINN har vore drivkrafa. HelseINN er óg sentral i vårt arbeid. I tillegg deltek Sykehuset Innlandet og 6K Helse. Målsettinga er at verkstaden skal vere klar til bruk 1. halvår 2023.

Nedgangen i talet på barn og ungdom set det organiserte fritidstilbodet under press. Færre deltakarar utfordrar rekrutteringa til idretten og kulturtilbodet. Færre barn og ungdommar reduserer òg tilgangen på frivillige. I samarbeid med Innlandet idrettskrets og Innlandet fylkeskommune ønsker vi å utforske korleis vi skal organisere tilboda i ei framtid med færre deltakarar i fritidstilboda slik at breidda og kvaliteten kan oppretthaldast. Det er starta eit forstudie – Styrka frivilligkeit - i samarbeid med idrettslaga og idrettsråda i Sel og Vågå. Dei to kommunane deltek óg i arbeidet.

Droneteknologien har gjort kvantesprang dei seinare åra, og bruksområda er etter kvart mange. Vår region ønsker å ta del i denne utviklinga: Da krevst det at det blir bygd kompetanse og fagmiljø i regionen. I 2022 er det gjort ei kartlegging av bruken i regionen, eksterne kompetansemiljø og nasjonalt regelverk. Dialogen med Innlandet droneberedskap, eigd av Røde kors i Lom/Bøverdalen og Vågå, har vore til stor nytte. I 2023 vil vi arbeide vidare med utgreiing av eit eige kompetanseprogram for dronepilotar.

I samarbeid med omstillingsprogrammet i Sel – Styrk Sel – er det tatt initiativ til etablering av internships. Det vil seie kortvarige tilsettingar av studentar på sommarstid, med formål å gjere definerte utreiings- og utviklingsoppgåver. Studentane har oppdatert fagkunnskap som kan vere verdifull for næringslivet og kommunane. Internships vil også kunne knyte arbeidsgjevaren opp mot utdanningsinstitusjonane, og på den måten styrke moglegheitene for rekruttering av nye medarbeidarar. Har studentane gode opplevingar på jobb og fritid, vil dei bli gode ambassadørar for vår region.

I 2022 prøvde vi ut ordninga, og den blir vidareført i 2023 med mål om å få til avtaler i Sel og dei andre kommunane.

Lom kommune har i samarbeid med SINTEF gjennomført eit forprosjekt om det framtidige bu- og tenestetilbodet for eldre i kommunen. Prosjektet er finansiert av Regionalt forskingsfond Innlandet. I samarbeid med SINTEF ser kommunen på korleis lokalt næringsliv og frivillige ressursar saman med kommunen kan styrke aktivitetstilbodet for eldre for å forebygge funksjonstap og redusere behovet for kommunale tenester.

Forprosjektet er avslutta i 2022 og kommunen skal i 1. halvår 2023 avklare oppfølging av resultata.

2.3. Smart velferdsregion

Bakgrunn

Fokusområde for Smart velferdsregion Nord-Gudbrandsdal har i 2022 vore digital helsekompetanse, barn, unge og vaksne med medfødt eller tidleg erverva funksjonsnedsettingar og digital heimeoppfølging i tråd med satsingane i det Nasjonale velferdsteknologiprogrammet. Programmet sin eigar er Helse- og omsorgsdepartementet. Helsedirektoratet, KS og Direktoratet for e-helse har fått ansvaret for å fylgje opp programmet, overfor kommunane.

Mål og tiltak i prosjektet

Nasjonalt velferdsteknologiprogram har ei overordna målsetning om at velferdsteknologi skal vere ein integrert del av helse- og omsorgstenestene.

Det føreset at kommunen har velferds-teknologi tilgjengeleg som ein del av teneste-tilbodet.

Det inneber blant anna at velferdsteknologi må vurderast på lik linje med andre tenester ved vurdering og tildeling av tenester.

Hovudmålet for Smart velferdsregion Nord-Gudbrandsdal er:

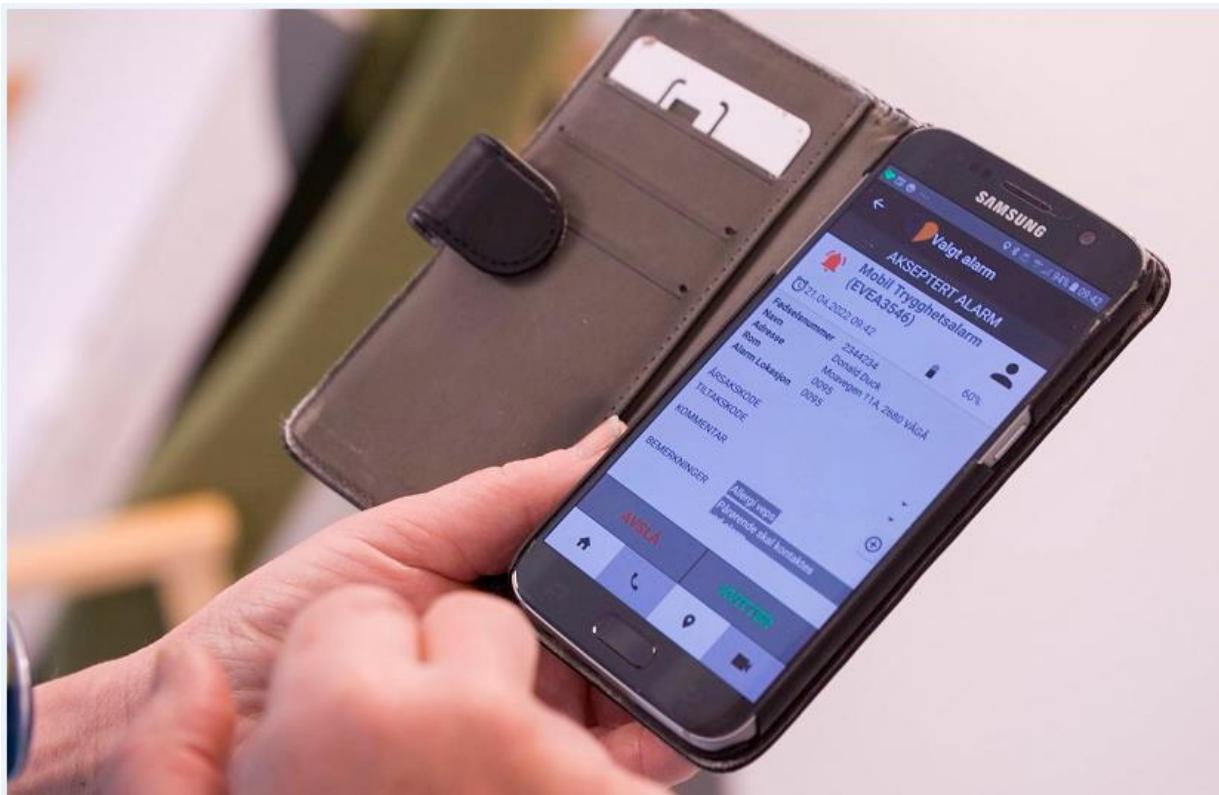
Innbyggjarane i Nord-Gudbrandsdalen skal uavhengig av alder, funksjonsevne eller bustad kunne ta i mot etablerte velferdsteknologi-

tenester, der tiltaket er vurdert som eit bidrag til auka sjølvstendigkeit, meistring og tryggleik.

Velferdsteknologi handlar om å kunne gi personar med hjelpebehov betre livskvalitet, økt tryggleik og større moglegheit til å kunne klara seg sjølv.

Gjennom forsking har ein fått dokumentert at mange brukarar som har velferdsteknologi som ein del av eit heilskapleg tilbod, opplev auka livskvalitet og eiga meistring. Vi har ei aldrande befolkning og nedgang i antal yrkesaktive pr. pensjonist. Da må vi arbeide for å kunne løyse ei tyngre omsorgsoppgåve på færre hender. Gjennom dokumentasjon i nasjonalt velferdsteknologi-program ser ein at bruken av velferdsteknologi kan medverke til å redusere ressursbruken og dermed auke omsorgskapasiteten. Det krev omstilling i tråd med NOU 2023/4.

Prosjektet Smart velferdsregion

Nord-Gudbrandsdal skal:

- vere ein pådrivar for auka samarbeid og regional samordning av satsingar innanfor velferdsteknologi
- vere eit bidrag til samordning av pågåande tiltak og prosjekt
- sørge for at velferdsteknologi blir ein integrert del av tenestetilbodet
- vere eit bidrag til bygging av kompetanse og kartlegging av behov innanfor velferdsteknologi
- auke samarbeidet med friviljuge organisasjonar/pårørande/akademia

Kommunane i Nord-Gudbrandsdalen skal gjennomføre «Smart velferdsregion»-prosjektet både i fellesskap, og kvar for seg gjennom ein felles framdriftsplan.

Dette vil også vere ramma for arbeidet vårt framover for å nå måla i prosjektet.

Dette er satsingsområda framover:

- Digital helsekompetanse/kompetanse

Digital helsekompetanse refererer til evne til å søke etter informasjon digitalt, til generelle digitale ferdigheter, og korleis innbyggjarane og tilsette er førebudde på å ta i bruk digitale helsetenester. Ved å auke den digital helsekompetansa vil vi kunne ta ut potensialet for effektivisering, kvalitet og samhandling for heilskaplege tenester på fleire områder, og spesielt innanfor helse- og omsorgssektoren. Vi vil i prosjektet «Samhandling for økt digital helsekompetanse» sette inn tiltak for å auke den digital helsekompetanse i regionen. Det er ei forutsetning for å lykkast med innføring av velferdsteknologi og andre digitaliseringstiltak for ein effektiv og god helse- og omsorgssektor

I 2022 var det fleire tilsette som fullførte kurs i Velferdsteknologiens ABC, og etterutdanning i demens og alderspsykiatri som ein del av kompetansetiltaka i Smart Velferdsregion Nord-Gudbrandsdal.

- Barn, unge og vaksne med medfødt eller tidleg erverva funksjonsnedsettingar

Vi ønskjer med denne satsinga å kunne vidareutvikle eit betre tenestetilbod til barn, unge og vaksne med medfødt eller tidleg erverva funksjonsnedsettingar. Vi har kartlagt behovet i regionen for ei satsing innanfor dette området og ser at det er eit behov for medveten satsing, særleg innan barn og unge. Det må arbeidast offensivt og målretta for at alle skal bli inkludert i samfunnet. Det krev at ein arbeider på tvers av sektorar og fag for heilskaplege tenestetilbod.

Forsking viser at implementering av velferdsteknologi til barn og unge med nedsett funksjonsevne gjev gevinstar i form av auka meistring, sjølvstendigkeit og normalisering, samt avlastning av føresette. Velferdsteknologi bidreg også til at barn, unge og vaksne med funksjonsnedsettingar er aktive deltagarar i eit digitalt samfunn.

- Digital heimeoppfølging

Region Nord-Gudbrandsdal er verstsregion for dette prosjektet på vegne av 18 kommunar. Helsedirektoratet tildelte tilskot til eit prosjekt pr. helseregion, og vi er stolte over at det var vårt prosjekt som fekk tildelinga. Dei tre regionane er dei regionane i Innlandet med lågast aldersbereevne. Regionane er kjenneteikna av spedit busetting, store avstandar og sårbare kompetansemiljø innanfor helse og omsorg. Dette skjer samtidig som antal kronisk sjuke og eldre aukar.

Formålet med helseregionsamarbeidet og innføringsprosjektet er å sikre ein berekraftig helseteneste og styrke kvaliteten på helse- og omsorgstenestene for kronisk sjuke gjennom innføring av

digital heimeoppfølging. Målgruppa er pasientar med kols, hjarte/kar sjukdommar, mild/moderat demens og psykisk sjuke.

Gjennom prosjektet skal ein mogleggjere tilstrekkeleg deltaking frå fastleggar, samt sjå innføringa av digital heimeoppfølging i eit større regionalt samhandlingsbilde der spesialisthelsetenesta har ei stor rolle.

Gjennom prosjektet er målet at menneske med kronisk sjukdom skal kunne bu og fungere sjølvstendig i egen heim, samtidig som ein skal forebygge funksjonsfall, forverring og behov for re-innleggningar. Menneske med kroniske sjukdomar skal oppleve betre livskvalitet og få meir innsikt i eigen helse og sjukdom. Eit mål i prosjektet er også at ein skal skape heilskaplege og kostnadseffektive pasientforløp, og dermed berekraftige helse- og omsorgstenester. Ved innføring av digital heimeoppfølging til målgruppa, vil ein oppdage overføringsverdi og utviding til andre brukargrupper.

Vi er ein av dei tre regionane i Innlandet med lågast aldersbereevne. Det blir færre yrkesaktive pr. pensjonist. Det krev at vi omstiller måten vi arbeider på slik at vi greier å oppretthalde omsorgskapasiteten framover. Da er det viktig at vi arbeider strategisk og målretta med det. Det er utført mykje godt arbeid lokalt i prosjektet i 2022. Vi gjekk inn i året med ein pandemisituasjon som har utfordra framdrifta i prosjektet. Vi vil takke alle i det nasjonale nettverket for godt samarbeid og viktig erfaring og kompetansedeling gjennom året.

2.4. Flaumrespons

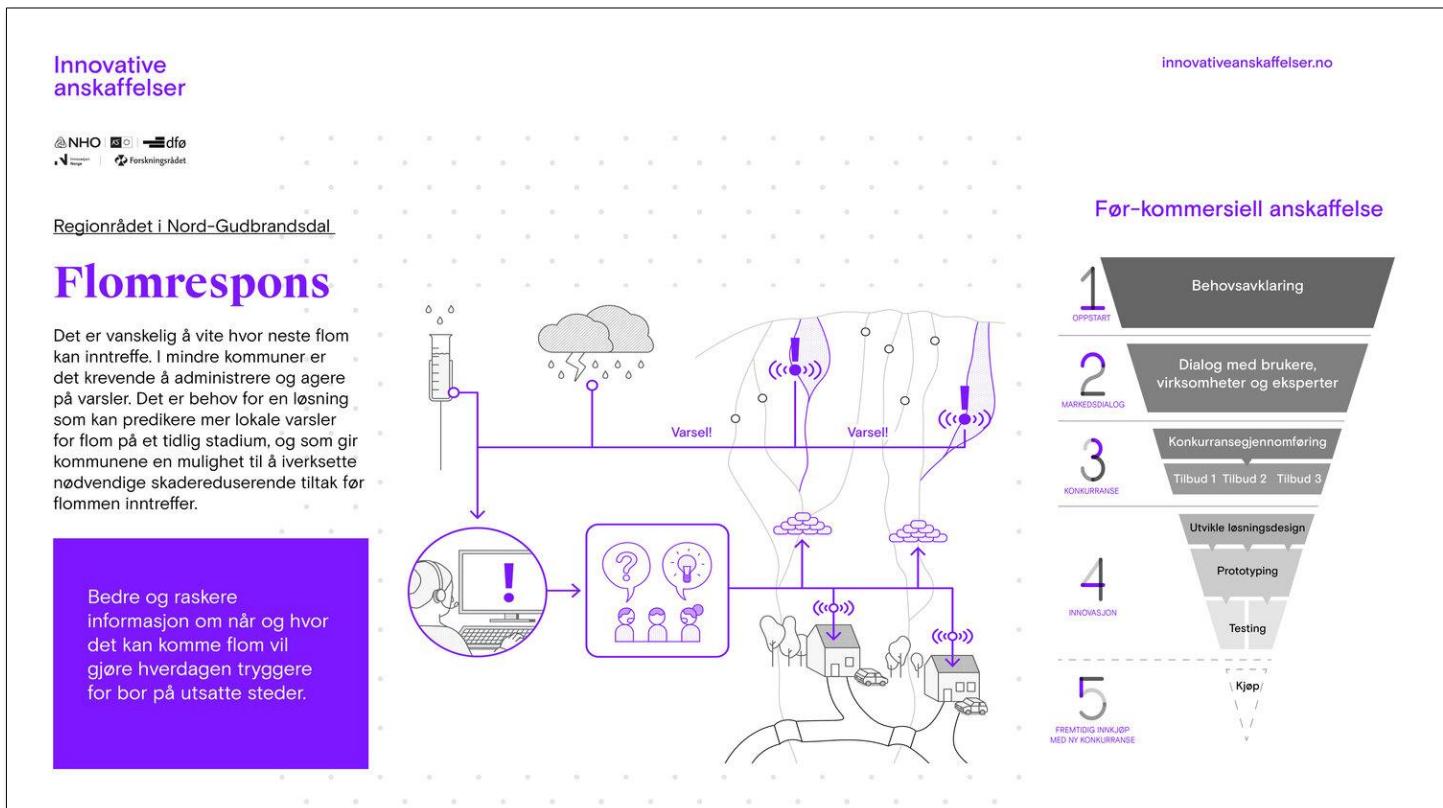
Flaumrespons er eit forskningsprosjekt som har som mål å utvikle nye løysingar for varsling av flaum på lokalt nivå, på eit tidleg stadium. Dette er eit før-kommersielt anskaffingsprosjekt, finansiert av Norges Forskningsråd, og Skåppå AS er innleigd prosjektleiar.

Hausten 2020 vart 4 av 13 leverandørar vald ut til å skissere sine løysingar på utfordringa vår. Gjennom ei skisefase, utviklingsfase og piloteringsfase, skal vi vurdere kva slags løysingar som best svarar på vårt problem, og som derfor skal få støtte til å utvikle sitt forslag. Ved årsskifte 2022-23 skal dei to beste løysingane etter planen vere utvikla og testa, og klart for eventuelt kjøp av kommunane.

I 2020 gjennomførte vi ein omfattande anbudsprosess med marknadsdialog, intervju med leverandørar og vurdering av tilbod. Nå

har vi ferdigstilt både skisefasa og utviklingsfase, og er i gang med tredje og siste del av prosjektet, testfase. Fire leverandørar har blitt til to. Fram til desember 2022 skal dei teste og ferdigstille sine løysingar. Da skal det vere klart for at kommunane kan kjøpe løysinga, som skal forenkle og effektiviserer det førebyggande flomarbeidet i kommunane i regionen.

For meir informasjon, sjå www.flomrespons.no.

2.5 Gudbrandsdalstinget

Om Gudbrandsdalstinget

Gudbrandsdalstinget består av politisk valgte representanter for kommunene Dovre, Gausdal, Lesja, Lillehammer, Lom, Nord-Fron, Ringebu, Sel, Skjåk, Sør-Fron, Vågå, Øyer og fylkeskommunen. Statsforvalter har møte- og talerett. Det samme gjelder kommunenes kommunedirektører og fylkeskommunedirektør. Gudbrandsdalstinget finner sted to ganger i året: om våren og om høsten. Arbeidsutvalget har ansvaret for å forberede saker til møtene.

Gudbrandsdalen 2030

Arbeidet i Gudbrandsdalstinget i 2022 har i stor grad dreid seg om arbeid med prosjekt Gudbrandsdalen 2030. Prosjektet har preget dagsorden for Gudbrandsdalstingets møter i mars og i november, og har også vært tema i alle arbeidsutvalgets møter. Mellom møtene har prosjektleder fra Skåppå jobbet videre ut fra oppdraget og signaler fra Gudbrandsdalstinget og arbeidsutvalget.

Januar 2022

Søknad om skjønnsmidler fra Statsforvalter

Februar – mars 2022

Forankring av prosjektet i alle 12 kommuner.

Gudbrandsdalsting med framtidsverksted og informasjon om tildeling av skjønnsmidler og anbudsprosess for prosjektledelse.

Juni 2022

Prosjektstart: Oppstartsmøte med deltagelse fra Arbeidsutvalget i Gudbrandsdalstinget og Skåppå AS.

August–oktober 2022

Innsikt og analyse: Nåsituasjonsanalyse, gjennomgang av offentlige dokumenter og relevant statistikk, intervjuer med komuneledelsen i de 12 kommuner i Gudbrandsdalen, spørreundersøkelse rettet mot næringslivet, involvering og forankring.

November 2022

Gudbrandsdalsting med inspirasjonstur til Kongsvinger-regionen og første arbeidsverksted 9.-10. november 2022

Strategiprosess for å utarbeide handlingsplan for grønn omstilling i Gudbrandsdalen.

Gudbrandsdalstinget Kulturhuset Banken og Lillehammer Rådhus 24.-25. mars 2022

Leder for Gudbrandsdalstinget Ingunn Trosholmen ledet møte. Dag 1 i Kulturhuset Banken besto av et framtidssverksted / utopiverksted ledet av professor Ove D. Jakobsen, samt besøk på Maihaugen og utstillingen «Impulser».

Saker til behandling:

- Status masterplanarbeid for felles reiselivssatsing i Gudbrandsdalen – orienteringssak.
Ole Erik Bjørnstadhaugen Reiselivssjef for Nasjonalparkriket reiseliv informerer om status på vegne av Visit Lillehammer,
Nasjonalparkriket og Visit Jotunheimen.
- Status Gudbrandsdalen 2030
Leder for Gudbrandsdalstinget Ingunn Trosholmen ga en orientering.
Søknad om skjønnsmidler til Statsforvalteren i Innlandet er innvilget. Det blir sendt ut anbud på prosjektet fredag 25. mars
Årsmelding og regnskap for 2020 behandlet og vedtatt.

Det ble gitt uttalelser om følgende:

- Gudbrandsdalstinget om Innlandet fylkeskommune
- Gudbrandsdalstinget om den russiske invasjonen av Ukraina.
- Gudbrandsdalstinget forventer kraftfulle tiltak for landbruket nå

Gudbrandsdalstinget Kongsvinger**9-10. november 2022**

Leder for Gudbrandsdalstinget Ingunn Trosholmen ledet møte.

Møtet besto av en formell del med behandling
av saker, samt en studietur med besøk på Glomasvingen skole og omvisning på møbelfabrikken The Plus, samt orienteringer
og arbeidsverksted i forbindelse med Gudbrandsdalen 2030 på Høgskolesenteret i Kongsvinger.

Saker til behandling

Valg av leder og nestleder

- Ingunn Trosholmen (leder)
- Anette Musdalslien (nestleder), leder av Interkommunalt politisk råd Lillehammer

Etter valget besto arbeidsutvalget av følgende personer:

- Ingunn Trosholmen (leder)
- Anette Musdalslien (nestleder), leder av Interkommunalt politisk råd Lillehammer
- Bjarne Eiolf Holø leder av Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal
- Ole Tvete Muriteigen leder av Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal

Valgkomiteen besto av Bjarne Eiolf Holø, Anette Musdalslien og Ole Tvete Muriteigen. Anette Musdalslien deltok ikke i diskusjonen om nestledervervet. Bjarne Eiolf Holø la fram valgkomiteens innstilling om gjenvang av leder og nestleder.

Vedtak:

- Ingunn Trosholmen gjenvelges som leder av Gudbrandsdalstinget
- Anette Musdalslien gjenvelges som nestleder

Det ble gitt uttalelser om følgende:

- Tretten bru
- Akuttberedskapen i Gudbrandsdalen

Arbeidsutvalget:

Det ble avholdt 6 møter

i arbeidsutvalget 2022:

08.feb, 16. mars, 27. april, 23. juni,
13. sept, 02.nov.

Av mandatet for Gudbrandsdalstinget (vedtatt i 2018), framgår det at de tre regionkontorene for hhv. Nord-Gudbrandsdal, Midt-Gudbrandsdal og Lillehammer-regionen til sammen utgjør sekretariatet for Gudbrandsdalstinget.

Ansvaret for sekretariatsarbeidet rulleres mellom regionrådene med ett års varighet.

Rulleringen har vært/er som følger:

- Nord-Gudbrandsdal (2020)
- Lillehammerregionen (2021)
- Midt-Gudbrandsdal (2022)
- Nord-Gudbrandsdal (2023)

Økonomi:

For 2022 ble det bevilget kr. 150.000 fra hvert av de tre regionrådene/de interkommunale politiske rådene.

Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal har hatt sekretariatsansvaret i 2022 og har forskuttet kostnader i forbindelse med Gudbrandsdals-tinget. Lillehammer kommune har hatt ansvaret for prosjektet Gudbrandsdalen 2030

Regnskapet for 2022 viser kostnader på kr. 288.000 kr som gir en kostnadsfordeling på kr. 96.000 på hver av de tre regionrådene/de interkommunale politiske rådene.

*For Sekretariatet for
Gudbrandsdalstinget 2022,*

Irene Teige Killi

2.6. Oppfølging av Hurdalsplattformen

Bygdevekstavtaler

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) liste i juni ut det tillyste programmet med bygdevekstavtaler. Regjeringa vil prøve ut eit nytt distriktpolitisk verkemiddel. Bygdevekstavtaler skal mellom anna bidra til samordning av verkemiddel og aktørar innanfor eksisterande økonomiske rammer. Kommunar i sentralitetsklasse 6 kunne søke, eventuelt saman med nabokommunar i klasse 4 og 5. Samla ramme for programmet var 10 mill og 5 prosjekt kunne få inntil 2 mill kvar til eit 1-årig forprosjekt (fase 1) der ein skulle konkretisere tiltak ein ønsker å prøve ut i fase 2 hausten 2023. KDD ville velje ut prosjekt frå 2 fylker der det eine skulle vere Finnmark.

Regionstyret valde å utarbeide ein søknad som omfatta alle 6 kommunane med Lom som søkjarkommune og regionkontoret som sekretariat. Det vart etablert ei arbeidsgruppe samansett av tilsette i Lom, Dovre og Lesja, og med observatørar frå Innlandet fylkeskommune og Statsforvaltaren i Innlandet.

I søknaden la ein vekt på følgjande tema som alle er omtala i Hurdal-plattforma:

1. Utvikle ein kommunal og regional bustadpolitikk for å styrke rekruttering og bu-attraktivitet.
2. Utvikle nye modellar for desentralisert, fleksibel utdanning.
3. Samordne næringsutviklingsarbeidet mellom kommunane og forvaltningsnivå i samarbeid med universitets- og høgskulesektoren og verkemiddel-aktørane.

Det kom inn rundt 30 søknader som inkluderte om lag 80 kommunar. Vi var einaste søkeren frå Innlandet. KDD valde å prioritere 2 prosjekt i Trøndelag og 3 prosjekt i Finnmark. I samband med statsbudsjettet for 2023 varsla regjeringa ein ny utlysingsrunde der ramma blir auka til 25 mill.

Desentralisert sjukepleiarutdanning

Regjeringa vil sette inn tiltak for å auke tilgangen på sjukepleiarar i særleg rekrutteringssvake distriktskommunar. Med dette bakteppet har vi arbeidd for å rigge eit desentralisert sjukepleiarstudium i Nord-Gudbrandsdalen med adressestytt opptak av studentar. Ei kartlegging viser at våre kommunar har behov for 140 nyttilsettingar fram mot 2030. Det har vist seg vanskeleg å få ønska framdrift i arbeidet. Det manglar praksisplassar i spesialisthelsetenesta og nok rettleirkapasitet i kommunane. I tillegg meiner NTNU at det ordinære studietilbodet på Gjøvik har stor fleksibilitet og difor ikkje treng desentraliserte tilbod. Vi er usamde i dette. Skal ein nå målet om fleire sjukepleiarar må det etablerast fleire desentraliserte tilbod. Dessutan viser erfaringar frå både Nord-Gudbrandsdalen og andre distriktsregionar at studentar som tek utdanninga desentralisert, i større grad blir buande i regionen. Det blir difor arbeidd vidare med sikte på å starte eit desentralisert sjukepleiarstudium hausten 2024. Vi må forvente støtte frå regjering og storting i dette arbeidet.

2.7. Økonomisk støtte til kultur- og naturbasert næringsutvikling 2022

Arrangør	Arrangement	Beløp
Jørundgård Middelaldersenter	Dansefestivalen 2022	50 000
Ottaløpet	Ottaløpet 2022	10 000
Otta handels- og næringsforening	Ottamartnan og julebyen Otta	30 000
Otta Motorfestival	Otta Motorfestival 2022	40 000
Fjelleventyret	CampUT 2022	40 000
Jon Ole Olstad	Dancing in the Wild	30 000
Diktardagar	Diktardagar 2022	30 000
Norsk Fjellmuseums venner (Norsk fjellsenter)	Lom skifestival 2022	30 000
Vågå Folkemusikkarrangement AS	Landsfestivalen 2022	50 000
Kulturcompaniet	Traktorrock 2022	40 000
Lom Idrettslag	Jotunheimen Ultimate Challenge 2022	35 000
Lesja og Lesjaskog bondelag	Landbruksmesse 2022	30 000
Sel Teaterlag	Kristinspelet 2022	40 000
Rainy Day Productions	"Otta Ghost Tours"	10 000
Bjorli og Rånå grendeutvalg	LailaLåmi 2022	20 000
Markens Grøde	Markens Grøde 2022	30 000
Company B.Valiente	Forprosjekt "RE-CONNECT før og nå 2023	35 000
Senter for bygdekultur, Hjerleid	Hjerleidutstillingen 2022	30 000
Maren Myrvold	Ullinsvinkonsertane 2022	10 000

3. Kommunikasjon og infrastruktur

3.1. Nasjonal Transportplan 2025-2036 - Transportutfordringar i Innlandet

Regeringa har starta arbeidet med rullering av Nasjonal Transportplan 2025 – 2036. Nasjonal Transportplan (NTP) er eit sentralt dokument for utvikling av transporttilbodet i Norge. Innlandet fylkeskommune tek sikte på å vere ein aktiv deltakar i prosessen, og inviterte til innspel fra regionar, veg- og jernbanefora m.v. om dei viktigaste transportutfordringane i Innlandet fram mot 2025-2036.

Regionstyret for Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal gjorde 18.11.22 slikt vedtak til uttale:

"Hvilke samfunnsmål er det viktig at et bedret transporttilbud i Innlandet bidrar til å løse?

Vi meiner at eit viktig samfunnsmål må vera å knytte sør-nord og øst-vest saman på ein sikker og effektiv måte, herunder god kommunikasjon mellom regionane i Innlandet.

Regeringas politikk er at det skal være opp til styret i Nye Veier å prioritere innanfor tildelt portefølje og budsjetttramme. Nye Veier har et mandat der kost/nytte-vurderingar er styrande for prioriteringane. I praksis betyr dette at E6 og E136 som viktige ferdsselsårer får svært hard konkurranse om å bli prioritert. Fullføring av Stortingets vedtak (lovnad) fra januar 2013 (stortingsproposisjon 51S) om samanhengande utbygging Ringebu-Otta. Prosjektet Ringebu-Otta må tas inn att i NTP.

Vidare må det vera eit viktig samfunnsmål å betre kommunikasjonen og sikkerheita, øst-vest på R15 og oppretthalde god kvalitet på fylkesvegnettet.

Gode kollektivtilbod er avgjerande for å fylle målet om tilrettelagte løysingar for gode og sømlause reiser innad i Innlandet og på tvers av fylkes- og landegrenser. Det må legges opp til enkle og sømløse overgangar mellom ulike transportformer slik som buss og tog.

Vi er bekymra for at en dreiling av ressursar mot byane og bynære strøk vil virke sentralisering og gje større sosiale forskjellar for spesielt barn, unge og eldre.

Pasienttransporten til og frå sjukehus blir også ei større utfordring og ressurskrevjande med eit snevert transporttilbud. Flex- og bestillingstransport vil vera viktig for å

oppretthalde mest mogleg like kollektivtilbod i landet.

Vi forventar at statens- og fylkeskommunens samfunnsoppdrag for god inkludering blir tatt omsyn til. Dersom busstilbodet i distrikta kun skal vera skuleskyss vil mange barn og unge bli ekskludert frå fritidsaktivitetar og mistar moglegheita for ettermiddags- og kveldsjobbar. Endra demografi med kraftig økning i innbyggere over 70 år, må få utslag i prioritering av fleksible kollektivtilbod, spesielt i tynt befolka områder.

Det er viktig at fylkeskommunen får tildelt ressursar til å prioritere lokalliner, fleksible kollektivløysingar og bestillingstransport, at regionliner har ordinært rutetilbod heilagdagar før kvardag, og at fjellruter og sesongruter blir behalde.

Mest mogleg gods og persontrafikk på bane er eit viktig mål. Ambisjonen om dobbeltspor fram til Lillehammer (Intercity) ikkje må fråvikast. Planlegging og utbygging av ytre Intercity må vidareførast og prioriterast for å nå klimamålet for Innlandet fylke som skal redusere utsleppet med 50 % innan 2030, og at eiga verksemد skal vera fossilfri frå 2025.

Det er viktig at NTP held fast ved ambisjonen om økt kapasitet og hastigkeit på jernbane heilt fram til Lillehammer. Utbygging av ytre Intercity er ein føresetnad for økt frekvens og reisetidsforbedringer for både regiontog og fjerntog, samt meir gods fra veg til jernbane. I tillegg til fullføring av IC fram til og med Hamar må det i planperioden minimum gjennomføres

utbygging av dobbeltsporstrekkninger mellom Brumunddal og Lillehammer.

Hvilke nasjonale og regionale transportutfordringer, uavhengig av transportform, mener dere er de viktigste for Innlandet inn mot planperioden 2025 – 2036?

Vi meiner at eit viktig samfunnsmål må vera å knytte sør-nord og øst-vest saman på ein sikker og effektiv måte. Vidare må ein sikre god kommunikasjon mellom regionane i Innlandet, eksempelvis forbindelsene Nord-Gudbrandsdal – Nord-Østerdalen og Nord-Gudbrandsdalen/Valdres

Mest mogleg trafikk av gods og personell på bane. Ambisjonen om dobbeltspor fram til Lillehammer (Intercity) må ikkje fråvikast. Planlegging og utbygging av ytre Intercity, samt elektrifisering av Raumabanen, må vidareførast og prioriterast for å nå klimamålet for Innlandet fylke som skal redusere utsleppet med 50 % innan 2030, og at eiga verksemد skal vera fossilfri frå 2025. Viare må det etablerast ei planfri kryssing i forhold til jernbanesporene på Otta stasjon.

Behovet for/nødvendigheitene av omkjørings-/beredskapsveger langs riksvegnettet (jfr. E6 Rosten og strekningar på RV 15 i Ottadalen).

Store delar av Innlandet har lang veg til flyplass. Viktig å berede grunnen for å ta i bruk ny luftfartsteknologi. Elektrifisering gjev nye moglegheiter for styring av framdrifts- og propellløysingar, samanlikna med konvensjonell motorteknologi. For strekningar på 10 til 30 mil er det forventa at alt innan tre fire år har vi flytypar som kan fly horisontalt som et vanlig fly, kombinert med vertikale avgangs- og landingsløysingar. Det siste eliminerer behovet for dagens flyplassløysingar, samtidig som levere støynivå kan påverke kvar opp-/nedstigningsplassar kan lokaliseras. Vidare må ein legge til rette for kommersiell og samfunnsnyttig bruk av droner.

Det er ei absolutt nødvendigheit at regjeringen prioriterar viktige ferdelsårer når dei tildeler Nye Veier og SVV økonomiske rammer. Det er eit krav frå Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdalen at E6 Ringebu-Otta ferdigstillast, E6 Rosten vert høgt prioritert med tanke på omkjøringsmoglegheiter og beredskapsutfordringar, og at E136 (Eksportvegen) vert breidda og utbetra. Nye tunnelar RV15 Skjåk-Stryn, og strekningsvis utbetringer på RV15 i Skjåk, Lom, Vågå og Sel."

3.2. Luftfart

Om flyplass – utdrag av rapport v/ Rudihagen AS, februar 2022:

"Nord-Gudbrandsdal er den regionen i landet med størst avstand til nærmeste fast trafikkerte flyplass. Dette gjør at reisetid til/fra viktige destinasjoner i dag er lang. Flyforbindelser til utvalgte destinasjoner vil redusere reisetiden, være positivt for besøksnæringene, næringslivet generelt og den enkelte innbygger, og bidra til positiv utvikling i regionen.

Det har vært krevende å få etablert en flyplass og ønskede flyforbindelser. Høye investerings- og faste driftskostnader, målt opp mot sannsynlig trafikkvolum, virker å være hovedårsaken.

Hypotesen ved oppstart av arbeidets fase 1 er at elektrifisering av luftfarten kunne styrke forholdet mellom kostnad og nytte på en måte som gjør etablering av flyplass, og flyforbindelser inn og ut av regionen, mer realistisk enn tidligere.

Et viktig spørsmål er om overgangen til elfly vil redusere kravene til en flyplass, og styrke forholdet mellom trafikkgrunnlag og investeringsbehov. Det innledende arbeidet gir ikke indikasjon på det. Rullebanelengde og infrastrukturbehov rundt en flyplass som skal inngå i et kortbanenett antas ikke å redusere som følge av overgang fra bensin til elektrisitet som energikilde på ellers «vanlige» fly.¹

Tidshorisont for etablering av flyplass

Realisering av en flyplass i regionen krever at en flyplassinvestering prioriteres i framtidige Nasjonale Transportplaner (NTP). En politisk prioritering, og en bestilling fra Samferdselsdepartementet, er også nødvendig før Avinor iverksetter arbeid og prioriterer ressurser på etablering av en ny flyplass i regionen.

Prioritering i NTP krever et langsiktig og strukturert politisk arbeid. Erfaringsmessig er det også vanskelig å lykkes uten fakta og utredninger som understøtter behov og samfunnsmessig hensiktsmessighet.

For å komme videre i flyplassarbeidet kreves derfor grundigere trafikkgrunnlagsanalyser enn

en har i dag, teknisk/operative analyser av mulige lokasjoner for å vite at en har minst ett gjennomførbart alternativ, samt økonomiske analyser av investeringsbehov og samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Det er gjort en del vurderinger rund Tolstadåsen, men også om en ønsker å gå videre med Tolstadåsen som eneste alternativ mangler en god del analyser.

Markedets behov og markedsgrunnlaget i Gudbrandsdalen

Konvensjonelle løsninger med tradisjonelle flyplasser og tradisjonell type fly, om enn elektrifisert, innebærer store grunninvesteringer og grunnkostnader uavhengig av trafikkgrunnlaget.

En flyplass med investeringskostnad 2 milliarder kroner, som nok ikke er urealistisk, vil med et trafikkgrunnlag på 40 000 per år ha en investeringskostnad på 50 000 kroner per passasjer per år. I et nåverdiperspektiv vil investeringen alene utgjøre et par tusen kroner per reise. I tillegg kommer drift av flyplassen, og drift av flyrutene.

Widerøes minste fly er i dag på 36 seter. Widerøe anser konvensjonelle flyganger ikke kommersielt bærekraftige med fly fra 40 seter og oppover. Per nå er det også krav om to piloter på kommersielle fly over 9 passasjerer.

Hovedutfordringen er at drift av flyplassløsninger, og andre faste kostnader knyttet til flyoperasjon i konvensjonell form, er høy. Selv om kostnadsstrukturen endres noe ved elektrifisering og annen teknologiutvikling, anser Widerøe det lite realistisk med kommersielle fly med lavere kapasitet i

¹ Egne vurderinger, samt basert på møter med Avinor og Widerøe.

framtiden, forutsatt avhengighet av flyplasser slik som i dag.

Alternativ veg til målet

Elektrifisering og nullutslipp innen luftfarten antas å bli oppnådd gjennom flere typer utviklingsløp. På korte distanser vil ren elektrifisering av flyene være løsningen. På lengre distanser antas elektrisitet å måtte kompletteres eller erstattes med hydrogen, ammoniakk eller andre lignende energibærere, for å oppnå tilstrekkelig lav vekt og rekkevidde.²

Elektrifisering gir for øvrig en nye muligheter for styring av framdrifts- og propelløsninger, sammenlignet med konvensjonell motorteknologi. For strekninger på 10 til 30 mil forventes allerede innen fire år flytyper som kan fly horisontalt som et vanlig fly, kombinert med vertikale avgangs- og landingsløsninger. Det siste eliminerer behovet for dagens flyplassløsninger, samtidig som lavere støynivå kan påvirke hvor opp-/nedstigningsplasser kan lokaliseres. En ulempe er at slike – i alle fall i tidlig fase – fly vil ha lavere marsjhastighet enn konvensjonelle fly.

I første omgang, dvs. rundt 2026, antas overnevnte type fly å kunne frakte seks passasjerer cirka ti mil, gitt dagens batteriteknologi. Få år etter forventes løsninger for lengre distanser og flere passasjerer å være tilgjengelig for kommersiell bruk.

Embraer, verdens tredje største sivile flyprodusent³, virker per nå ledende innenfor utvikling av overnevnte flyteknologi og flytype.⁴ Det er ikke usannsynlig at det innen ti års tid er tilgjengelig flytyper med ti seter eller mer, som kan benyttes på strekninger mellom Nord-Gudbrandsdal, Oslo, Trondheim og nordvestlandet. Widerøe anser slik teknologi å gi nye mobilitetsmuligheter på strekninger som til nå ikke har vært aktuelle for kommersiell luftfart. En kostnadsstruktur med langt lavere faste kostnader, en teknologi som reduserer

egne driftskostnader, samt uavhengighet av tradisjonelle flyplasser, antas å bidra til dette.

Reduksjon av faste kostnader antas å gjøre det kommersielt mulig å operere enheter med langt lavere setetal opp i dag, samt å etablere mer fleksible ruteløsninger.

Med få passasjerer per flyvning vil bemanningskostnaden per passasjer samtidig bli høyere. Det arbeides derfor med autonome (selvkjørende) fly, og - teknisk sett – ligger nok ikke dette langt fram i tid. Autonome fly krever likevel endring i regulering og styring av luftrommet, som vil ta tid.

Oppsummering

Realisering av en konvensjonell flyplass i regionen vil, om en er avhengig av NTP-prosesser og statlig finansiering, tidligst kunne skje på 2030-tallet. En realisering krever nok at en kan vise høyere trafikkgrunnlag enn tidligere analyser har indikert, samtidig som en nok også må etablere et flyplasskonsept som reduserer investeringskostnaden i forhold til dagens kostnad ved etablering av en ny flyplass.

Rundt 2030 kan forventes at en ny type fly, som ikke trenger konvensjonelle flyplasser, vil være kommersielt tilgjengelig. Dette er fly som kan være egnet for de strekninger trafikkpotensialet til/fra Gudbrandsdalen er størst, slik som i retning Oslo/Gardermoen.

I tillegg til å gi nye muligheter for en region som Gudbrandsdalen, vil nok overnevnte flyteknologi redusere trafikkgrunnlaget for mange av dagens kortbaneflyplasser, samt øke terskelen for etablering av nye.

Det kan være at Nord-Gudbrandsdal allerede nå skal ta konsekvensen av den teknologiutviklingen en ser, og rette oppmerksomheten mot å være en tidlig bruker av ny flyteknologi framfor å arbeide videre med flyplassetablering i tradisjonell form.

Vegen videre

Teknologiutviklingen i retning av ny type fly drives av internasjonale og store aktører. Hvilke løsninger som blir de kommersielt interessante, vil også avgjøres uten mulighet for påvirkning fra Nord-Gudbrandsdalen.

I Norge arbeider Widerøe tett på flyprodusenten Embraer, med mål om å være i posisjon den dagen flyene er tilgjengelig for uttesting og senere kommersiell bruk. Widerøes motivasjon er å opprettholde og styrke sin konkurranseskraft innenlands, og ikke minst å ta en posisjon innenfor den type kortere flyvninger på Østlandet som slik teknologi forventes å utløse. Å videreføre dialog med Widerøe framstår fornuftig.

Når teknologien er på plass, vil de nye flytypene nok i første omgang brukes i de kommersielt mest interessante områder, som

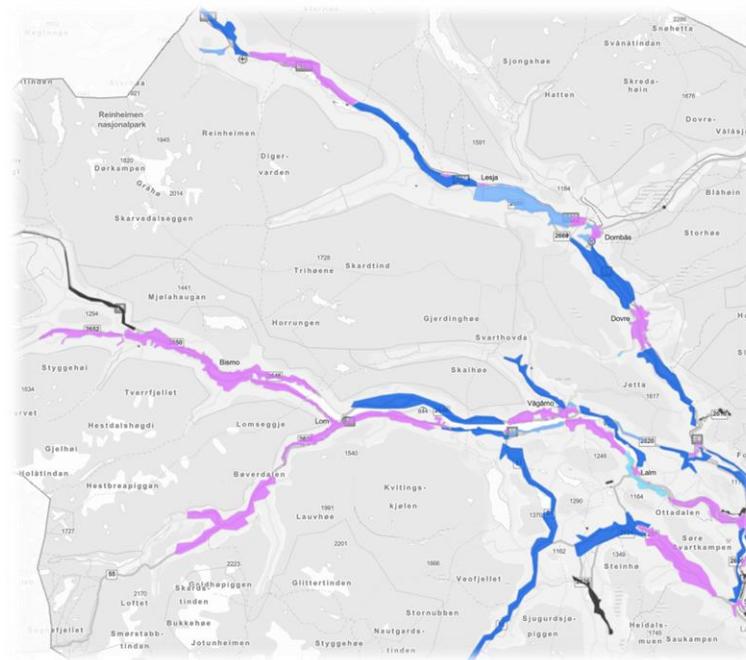
antagelig vil være kortere flyvninger i høyprissegmentet i hovedstadområdet.

Skal teknologien brukes i en region som Gudbrandsdalen, kreves antagelig – i alle fall i første omgang – finansieringsmodeller som gjør at alle kostnader ikke må dekkes av reisende. Slik teknologi kan samtidig redusere andre infrastrukturinvesteringer, bidra til nullutslipp-løsninger, og ha regional betydning, og derigjennom legitimere offentlig medfinansieringsløsninger, som igjen kan gjøre regionen attraktiv for Widerøe og andre. Å positionere regionen som velegnet for uttesting av slike løsninger, kombinert med å vise at regionen har behov for slike løsninger, kan således være hensiktsmessig, da med mål om å kunne tilby en attraktiv «pakke» til flyprodusenter og mulige flyoperatører den dagen teknologiutviklingen er klar for det."

3.3. Status breiband Nord-Gudbrandsdalen 2022

Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal har, i tett samarbeid med sine seks kommunar, i fleire år arbeidd målretta mot å få full breibandsdekning. I 2021 vart det fra nasjonalt hald laga ei målsetjing om at alle husstandar i Norge skal ha tilgang til breiband med kapasiteten 100/10 Mbit/s innan utgangen av 2025. Innlandet fylkeskommune har tilsvarende mål i sin strategi.

Interkommunalt politisk råd har avtale med ekstern konsulent om støtte til å utarbeide og koordinere søknader om offentleg støtte, deltaking i forhandlingar ved konkurransar, planlegging og for prosjekt-oppfølging av pågående utbyggingsprosjekt. Konsulenten arbeider saman med ein kontaktperson i kvar kommune, og rapporterer til dei og til regionrådsleiarar.

Mottatte offentlege støttemidlar 2014 til 2022

Regionen har totalt sidan oppstart i 2014 av den offentlege ordninga med støtte til breibandsutbygging, totalt mottatt over kr 36 millionar til breibandsutbygging.

Oppland fylke og Innlandet fylke (fra 2020), har tildelt regionen kr 11,8 millionar i støtte.

År	Kommune	Fylkeskommunal støtte	Statleg støtte
2015	Alle seks kommunar	Kr 0	Kr 15 300 000
2018	Alle seks kommunar	Kr 3 100 000	Kr 796 983
2019	Alle seks kommunar	Kr 6 000 000	Kr 2 915 455
2020	Sel	Kr 0	Kr 7 224 000
2021	Dovre, Lesja, Vågå	Kr 2 783 830	Kr 6 398 150
2022	Dovre, Vågå	Kr 0	Kr 3 740 000
Totalt		Kr 11 883 830	Kr 36 374 588

Dekning 2022

Dekningstal innhenta medio 2022 av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og tall fra fylkeskommuna per desember 2022, viser at dekninga på kommunenivå er slik:

Kommune	Tilgang 100 Mbit/s	Prosjekt under utbygging pågår eller under utlysing	Estimert dekning ved ferdigstilte prosjekt
Skjåk	99,5 %	0,5 %	100 %
Lom	94,5 %	5,5 %	100 %
Sel	80,3 %	16,7 %	97 %
Vågå	79,8 %	19,7 %	99,5 %
Dovre	74,3 %	25,5 %	99,8 %
Lesja	41,4 %	58,1 %	99,5 %

Status på prosjekter

Det vart inngått kontrakt med utbyggjar GlobalConnect AS (tidl. HomeNet AS) for i overkant av 1 100 husstandar i januar 2022. Dette er husstandar som vart tildelt statleg og fylkeskommunal støtte i 2019 og 2020. Dette prosjektet har fått ei forseinking på nesten eitt år grunna problem med underleverandør. GlobalConnect henta inn ny leverandør, (BraCom AS) i løpet av hausten, men dette førte til ny detaljplanlegging og dermed forseinkingar av prosjektet. Eitt delprosjekt Garmo – Storrviksroe i Lom og Vågå vart ferdigstilt før årsskiftet da BraCom tok over dette delprosjektet tidlegare på året.

I juni vart det inngått kontrakt med Eidsiva Bredbånd for utbygging til dei omlag 350 husstandane som fekk støtte i 2021, og ved årsskiftet låg ytterlegare 68 husstandar ute på anbod. Fristen for å levere tilbod her gjekk ut i midten av januar 2023.

Eidsiva Bredbånd som bygger ut i fleire område med støtte attende frå 2018, har ikkje

ferdigstilt alle delprosjekta enda. Grunn til forseinkingar er i hovudsak årsakar som ligg utanfor deira kontroll. Nye krav som eigrar av strømnett må forhalde seg til, medfører eit større omfang av oppgraderingar av lågspent- og høgspentnettet enn det som var teken inn i opprinnelige prosjektplanar. Vinteren medfører også at det tek lengre tid å ferdigstille.

Etter dei planane som nå ligg føre, skal alle som pr. i dag er under utbygging, få levert breiband innan utgangen av 2023.

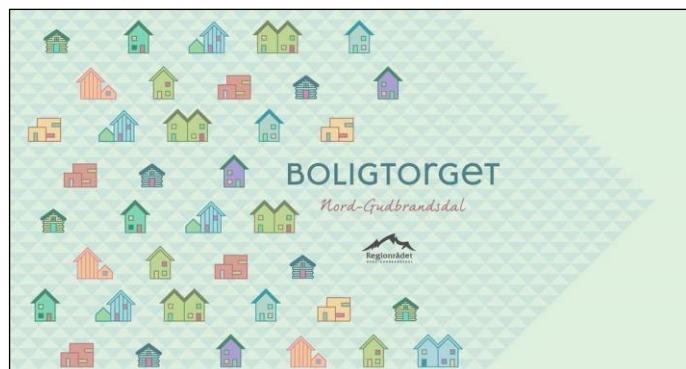
Vidare planar

Det står att under 100 husstandar i regionen som det pr. i dag ikkje er konkrete planar for. Majoriteten av desse ligg i Sel kommune. Interkommunalt politisk råd planlegg å sende søknad om støtte til Innlandet fylkeskommune i 2023 til utbygging også til desse husstandane, under forutsetning av at desse er støtteberettiga.

Interkommunalt politisk råd meiner derfor at regionen vil klare å nå målet om 100/10 Mbit/s til alle sine innbyggjarar innan 2025.

4. Attraktivitet

4.1. Boligtorget Nord-Gudbrandsdal

Kvifor Boligtorget Nord-Gudbrandsdal?

Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal arbeider aktivt med å gjøre det enklare for tilflyttarar og andre å oppfylle bustaddraumen sin. Målet er at det skal bli enklare å finne seg ein stad å bu i Nord-Gudbrandsdalen.

Mange ynskjer å flytte til Nord-Gudbrandsdalen, men det kan vere ei utfordring å finne eigna bustad. Samtidig veit vi at det finst mange eigedomar som ofte går «under radaren», og ikkje kjem ut på den opne marknaden. Boligtorget gjer terskelen lågare for å leggje ut eigedomar på den opne marknaden, og skal fungere som eit brukarvenleg "torg" som gjer det enkelt for både kjøparar og seljarar å kome i kontakt med kvarandre.

Kven kan bruke Boligtorget Nord-Gudbrandsdal?

- Alle som har, eller kjem til å ha ein bustad til sal eller leige i Nord-Gudbrandsdalen
- Interessentar som er på utkikk etter å kjøpe eller leige ein bustad i Nord-Gudbrandsdalen
- Meklarar som formidlar bustader i Nord-Gudbrandsdalen
- Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal og kommunane i Nord-Gudbrandsdalen kan leggje ut informasjon om ledige tomter.

Korleis bruke Boligtorget Nord-Gudbrandsdal?

- Finn «Boligtorget Nord-Gudbrandsdal» på Facebook og meld deg inn i gruppa
- Skal du selje/leige ut: Opprett ein post med informasjon om kva slag eigedom det er snakk om, dato for overtaking, prisantydning, plassering og informasjon om tilstand. Ei bustadannonse vekkjer nysgjerrigkeit og er beskrivande for eigedomen. Det er tilrådd å leggje ved gode bilete av objektet som skal seljast/leigast ut
- Det er greitt å leggje ut om sal/utleige kun er under vurdering
- Om du ynskjer å kjøpe/leige bustad: Lag ein post som beskriv kva du er på jakt etter, prisklasse, ynskje om plassering, og ynskje om dato for flytting/overtaking
- Det er tillate å dele bustad/tomte-annonsar fra Finn.no på gruppa. Dersom du ikkje er på Facebook, hjelper Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal deg gjerne med å formidle annonsen din. Vi oppfordrar seljarar/utleigarar til å leggje ut bustad

4.2. Stillingssleppet og Lærlingssleppet 2022

Målet med stillingssleppet er mellom anna å trekka til seg og behalde fleire innbyggjarar i Nord-Gudbrandsdal. Bidra til at bedrifter og kommunale verksemder får auka marknadsføring/merksemd rundt stillingane sine, og dermed fleire sokjarar. Synleggjere mangfoldet i arbeidslivet i Nord-Gudbrandsdal.

Desse samarbeidde om stillingssleppet og lærlingsleppet i 2022:

- Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal
 - Opplæringskontoret for fleire fag
 - Nord-Gudbrandsdal videregående skole
 - NAV
 - Lesja kommune
 - Dovre kommune
 - Sel kommune
 - Vågå kommune
 - Lom kommune
 - Skjåk kommune
-
- Stillingssleppet 2022 vart rekordstort, med over 550 ledige jobbar (mot 350 i 2021), 60 læreplassar gjennom Lærlingsleppet og 60 kontorplassar i kontorfellesskap.
 - Sommarjobb utgjer størsteparten av dei ledige stillingane, med 320 stillingar (52 %). Det vart publisert 155 faste stillingar (25 %), mot 111 faste stillingar i 2021.
 - Dei største bransjane er restaurant og reiseliv (30 %), helse og omsorg (21 %) og handel og kundeservice (18 %).
 - 64 % av arbeidsgjevarane svarar at dei er "svært" eller "ganske fornøgd" med gjennomføringa av Stillingssleppet 2022 (mot 79 % i 2021). 5 % er ganske misfornøgd, 0 % er svært misfornøgd.
 - 30 % av arbeidsgjevarane svarar bekreftande på spørsmål om deltaking i Stillingssleppet bidrog til tilsetting av nye medarbeidarar (likt som i 2021).
 - 74 % av arbeidsgjevarane opplyser at det er "svært sannsynleg" eller "ganske sannsynleg" at dei kjem til å delta i eit framtidig stillingsslepp (mot 87 % i 2021).

- Trafikken til komtiloss.no er aukande, noko som kan skuldast aukande interesse for Stillingssleppet blant jobbsøkarar (i tillegg til at auka annonsering er ein trafikkdriver). Stillingssleppet hadde 4697 sidevisningar i 2020, 23026 i 2021 og 24763 i 2022.
- Det er ikkje mogleg å si noko sikkert om korleis Stillingssleppet påverkar flyttemønsteret til folk. Til saman oppgir arbeidsgjevarane at 13 personar utanfor regionen var rekruttert til stillingar i Nord-Gudbrandsdal, men det reelle talet kan vera høgare.

4.3. Ung i Nasjonalparkriket

Ung i Nord-Gudbrandsdal er eit av seks regionale ungdomsprosjekt i Innlandet fylke. Arbeidet tek utgangspunkt i hovudlinja til ungdomspolitikken for Innlandet fylkeskommune. Vidare blir Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal sin handlingsplan lagt til grunn.

Målsetningane for Ung i Nasjonalparkriket er å medverke til å auke "bulyst". Dette ved å skape ein kultur i regionen som stimulerer ungdom til aktiv deltaking i samfunnet, tenkte nyt og til å skape verdiar.

Det skal utviklast gode aktivitetar, tiltak og arrangement for og med ungdom . Ung i Nasjonalparkriket skal støtte opp om ungdomsaktivitetar som går føre seg i kommunane. Ung i Nasjonalparkriket set fokus på entreprenørskapsaktivitetar for å stimulera ungdom til innovasjon og entreprenørskap.

I 2022 vart det gjennomført følgjande tiltak:

- Elevbedriftsmesse
- Kokkekamp
- Samling for ungdomsråda i Nord-Gudbrandsdal

Ung i Nasjonalparkriket støtter mange av dei tiltaka som kommunane gjev tilbod om til ungdom. Kommunane har god kjennskap til eigne ungdomsmiljø og behov, og det er viktig å støtte gode aktivitetar og arrangement for, og med ungdom.

UKM, Ung Kultur Møtes er eit interkommunalt samarbeid med eiga styringsgruppe som arbeider med tiltak gjennom heile året.

UKM 2022 vart arrangert i Utgard fleirbrukshus i Lom, og var både ein regional- og fylkesfestival. I større grad enn tidlegare vart dette ein heildagsfestival med streama innslag for alle i Innlandet.

Det var omlag 160 påmelde ungdomar, der halvparten var juniordeltakarar under 13 år.

4.4. Elevbedriftsmesse

Elevbedriftsmessa blir arrangert kvart år, og er eit samarbeid med Ugt Entreprenørskap Innlandet.

19 elevbedrifter deltok på messa, som i år var den 28. april. Til saman deltok 120 elevar frå desse skulane:

- Lesja skule
- Dovre ungdomsskule
- Otta ungdomsskole
- Heidal skule
- Skjåk skule

I tillegg deltok 6. klasse frå Heidal skule med framsyning av sitt arbeid dei har gjort i SMART-programmet.

Eventyraren og polfararen Inge Solheim, opprinnelag frå Otta, sette med sitt foredrag fokus på kor viktig det er å stole på sine eigne magekjensler og ikkje heile tida fylgje flokken, men rett og slett gjera det du meiner er best for deg sjølv.

Representantar frå lokalt næringsliv og kommunane utgjorde 4 juryar.

Dei vurderte elevbedriftane i fylgjande kategoriar:

- Beste profilering
- Beste team
- Grønt&Genialt-prisen
- Spis Mer Av-prisen
- Beste kundeoppleveling
- Beste elevbedrift

Ungdomsbedriftene Fritt Vilt UB og Norgesljos UB frå Nord-Gudbrandsdal videregående skole, avd Otta, deltok i planlegginga av elevbedriftsmessa, og det var også dei som gjorde vurderinga i kategorien "Beste kundeoppleveling".

Resultatliste Elevbedriftsmessen 2022:

Beste elevbedrift

1. Skjåk dekk og vask EB, Skjåk
2. Heidal dialektspel, Heidal

Beste profilering

1. Skjåk dekk og vask EB, Skjåk
2. Ull er gull EB, Skjåk

Grønt & genialt-prisen

1. Fra mat til jord EB, Skjåk
2. Ull er gull EB, Skjåk

"Spis#MerAv"-prisen

1. Chiligutta EB, Dovre
2. Choco energy EB, Otta

Beste team

1. Ull er gull EB, Skjåk
2. Gutta golfer, Dovre

Beste kundeoppleveling

1. Møller og Groven Pizza EB, Lesja
2. Ull er gull EB, Skjåk

Desse vart kvalifiserte til å delta på INNspire/Fylkesmesterskap for Elevbedrift på Hamar 1. juni:

- Skjåk dekk og vask EB
- Heidal dialektspel EB
- Ull er gull EB
- Chiligutta EB
- Møller og Groven Pizza EB

Bedrifta "Møller og Groven Pizza EB" bestemte seg for å ikke delta på Hamar, så derfor vart plassen gitt til bedrifta "Gutta golfer EB" fra Dovre.

Også på Hamar gjorde elevbedriftene fra Nord-Gudbrandsdal det godt, og fekk med seg mange prisar heim. Les meir om Fylkesmesterskapet her <https://www.ue.no/innlandet/info/fm-eb-innlandet-2022/resultater>

4.5. Kokkekamp

Kokkekamp er eit arrangement knytt til faget Mat og helse i 9.klasse.

Nokre element er lagt til den enkelte skule gjennom året, og det endar opp med ein finaledag lagt til Nord-Gudbrandsdal vidaregående skole på Otta. Det er berre finalelaget som skal til Otta, mens heile klassa skal vera involvert på den enkelte skule.

Målet med å arrangere Kokkekamp er å

- Skape interesse for mat og matlaging
- Auke kunnskapen om lokalmat og lokale produsentar
- Gjera elevane bevisste på eigen kommune som reiselivsmål
- Auke rekruttering til utdanningane Restaurant og matfag og Salg, service og reiseliv

Eitt lag frå kvar skule presenterte oppgåva. Laget bestod av 5 elevar; tre elevar på kokkelaget og to på reiselivsoppgåva. Val av kven som skal vera med blir organisert av kvar enkelt skule, og den viktigaste kriteria er å ha interesse.

Skulane fekk i løpet av hausten 2021 besøk av Gudbrandsdalsmat, kokk, Nasjonalparkriket Reiseliv og Visit Jotunheimen i løpet. Dei fekk informasjon om reiseliv relatert til den enkelte kommune, og utdelt oppgåve og matkasse med utvalde råvarer i tråd med meny.

Oppgåve - "Ein drømmedag i mi kommune". Elevane fekk i oppdrag å lage eit opplegg for ein familie frå fredag kveld til søndag formiddag. Dette skulle innehalde overnatting, mat og aktivitetar.

Kokkeoppgåva var å lage ein forrett med sikk frå Jotunheimen, og fisk og rømme frå Avdem. Hovedretten var kjøttkaker med brun saus og lokale grønsaker og poteter.

Alt dette vart presentert på finaledagen den 11. mai på Nord-Gudbrandsdal vidaregåande skule, avd. Otta og ein jury vurderte arbeidet.

4.6. «E æ aktiv, æ du?»

Dette er eit aktivitetstilbod for ungar og ungdom i Nord-Gudbrandsdal med spesielle behov, og som fell utanfor anna organisert aktivitet. Gruppa organiserer aktivitetsdagar, der målgruppa er barn og ungdom opp til 26 år i Skjåk, Vågå, Lom, Sel, Dovre og Lesja. Foreldre/føresette og søsken er velkomne til å delta i aktivitetane, saman med eventuelle andre følgjeperson.

I 2022 arrangerte gruppa sju aktivitetar, ein av desse, saman med DNT Gudbrandsdalen. Dette samarbeidet er nytt, og vi vil også for 2023 ha eit fellesarrangement.

Jamt over har det vore godt oppmøte på aktivitetane, noko som understrekar at tilboden er populært, kjent og etablert for målgruppa. Totalt har 91 personar delteke. Gruppa jobber aktivt med å nå nye deltakarar både ved

direkte kontakt, via samarbeidspartar og ved annonsering på Facebook.

I tillegg til aktivitetar, blir det arrangert temakveldar for foreldre/ føresette.

I 2022 hadde gruppa ti års jubileum. Dette håpar vi å kunne markere i løpet av 2023.

Gruppa ynskjer å TAKKE Regionrådet for støtta vi mottek.

For "E æ aktiv - æ du? "

Elisabeth Chr. Lunde

Fysioterapeut i Skjåk

4.7. Ungdomsmusikalen i Nord-Gudbrandsdal

Konsertversjonen "ALT OSS ROCK" som var planlagt til mars 2022, vart avlyst grunna Covid 19. Det vart difor arbeidd med ny oppsetning med oppstart hausten 2022.

Med rettane til å bruke 80-tals klassikaren "FLASHDANCE", vart det lagt opp til 10 øvingshelgar med planlagt premiere mars 2023.

For fyrste gong i ungdomsmusikalen si historie meldte det seg på for få deltagarar, og heile oppsetninga måtte avlysast.

Ungdomsmusikalane står fram som ei svært viktig merkevare for heile Nord-Gudbrandsdalsregionen og deltakinga gjev ungdomane våre ein viktig arena å vise seg fram på. Oppsetjingane stimulerer til eit stort ungdomsengasjement. Gjennom musicalprosjekta blir det skapa regional identitet, stoltheit og positiv haldning til heimstaden.

4.8. Ungdomsrådsamling Nord-Gudbrandsdal 2022

Den 28.10. var alle seks ungdomsråda i Nord-Gudbrandsdal samla i Otta kulturhus. Målet med samlinga var å bli litt meir kjende på tvers av kommunane, få meir kunnskap om ungdomsråd og kva det inneber å vera i eit ungdomsråd.

Alle ordførarane i Nord-Gudbrandsdal deltok i siste del, og dei fortalte om saksgangen rundt ei sak i si kommune. Ungdomane fekk anledning til å ta opp aktuelle sakar og elles det som dei var engasjerte i.

Representantar frå KS Innlandet leia programmet, og dagen vart støtta med midlar frå Erasmus+.

4.9. Medlemskap i nettverk

Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal betaler deltaking i

- *Fjellnettverket*
- *Ungt Entreprenørskap*
- *HelseINN*

Fjellnettverket er eit politisk nettverk for fjellområda i Sør- og Midt-Norge. Det er ikkje eit eiga rettssubjekt. Fjellnettverket arbeider for levande og livskraftige bygder i fjellområda. Fjellnettverket er pådrivar for ein politikk som sikrar at ressursar og verdiar i fjellområda gjev grunnlag for utvikling og trivsel i fjellbygdene.

Ungt Entreprenørskap er ein ideell, landsomfattande organisasjon som saman med utdanningssystemet, næringslivet og andre aktørar arbeider for å utvikle barn og unge sin kreativitet, skaparglede og tru på seg sjølv. Organisasjonen er ein brubyggar mellom skule og arbeidsliv.

Gjennom denne avtala ynskjer Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal og Ungt Entreprenørskap Innlandet å fremje kreativitet og entreprenørskap i skulen, samt knyte arbeidsliv og utdanning tettare saman. Avtala skal ivaretakast gjennom eit samarbeid om gjennomføring av Ungt Entreprenørskap sine program i skulane i den enkelte kommune.

HelseINN er ei ideell foreining som består av partnarar fra offentleg, privat og frivillig sektor. Saman med kommunar, sjukehus, utdannings- og forskingsinstitusjonar, bedrifter og friviljuge organisasjonar, arbeider dei saman for betre folkehelse og meir berekraftige helsetenester i Innlandet.

HelseINN tilbyr kurs og kompetanseheving innan innovasjon og tenesteutvikling, og støttar partnarane sin innsats for å styrke det lokale og regionale folkehelsearbeidet ved å:

- Fremje tverrsektorielt samarbeid og helsefremjande lokalsamfunn
- Sette fokus på aktuelle folkehelseutfordringar i Innlandet
- Bruke FN sine berekraftsmål som grunnlag for arbeidet

4.10. Karriere Innlandet Gudbrandsdal

Karriere Innlandet Gudbrandsdal er eitt av ni karrieresenter i Innlandet fylke, med kontorstad på Otta og Vinstra. Karrieresentera er fylkeskommunen si satsing på vidaregåande opplæring og karriere-rettleiring for vaksne, og er eit partnarskap mellom Innlandet Fylkeskommune, kommunane i regionen og NAV.

Fakta om senteret

6 årsverk fordelt på 8 personar:

Ivar Vistekleiven leiar, Svanhild Krukhaug Vatn, Lars Petter Nyhus, Jan Roger Bøe Øien, Bård Atle Fuglum, Grete Lilleseter og Marlaug Elda Dokken.

Oppgaver

- Karriere- og studierettleiring
- Vidaregåande og opplæring for vaksne
- Koordinering, utvikling og styrking av utdannings- og yrkesrettleing i grunnopplæringa
- Tilrettelegging for fagskule/høgare utdanning
- Nettverksutvikling og registering av kompetansebehov
- Opplæring og rettleiring i institusjonar for rus og psykiatri. (Avslutta 1.8.20)

Regionalt Kompetanseforum har følgjande medlemmer:

- Frode Damstuen, dagleg leiar Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal - leiar
- Kristin Undseth, rektor Nord-Gudbrandsdal vidaregåande skule
- Unnvald Bakke, representant for kommunane
- Trygve Groven, Nord-Gudbrandsdal Næringsforening
- Liv Kari Ringen, Karriere Innlandet
- Ivar Vistekleiven, Karriere Innlandet Gudbrandsdal
- Arne Christian Mæhlum, NAV
- Bjørg Aaseng Vole, Lærlinkontoret Gudbrandsdal og Opplæringskontoret Brimikjøken
- Ingvill Høgvoll, Opplæringskontoret for flere fag

Regionalt kompetanseforum er styringsgruppe for karrieresenteret. I 2022 har utvalet hatt 4 møter.

Sentrale saker i 2022

- Utdanningsløftet – tiltakspakke for ledige og permitterte
- Kompetansetiltak for lokalt næringsliv og kommunar
- Alternative opplæringsmodellar fram mot fagbrev
- Fleksibel og desentralisert fag- og høgskuleutdanning
- Integrering og opplæring av flyktningar
- Samfunnskontrakten for fleire lærepassar

Studieaktivitet i 2022

YRKESFAG

44 vaksne over 25 år har avlagt fagprøve i perioden. Det er 39 praksiskandidatar og 5 lærlingar, og dei fordeler seg på følgjande fag:

Utdanningsprogram	Lærefag	Totalt
Bygg- og anleggsteknikk	Anleggsmaskinførarfaget	2
	Banemontørfaget	1
	Reinhaldsoperatørfaget	2
	Rørleggarfaget	1
	Tømrarfaget	4
Elektro og dateknologi	Dataelektronikerfaget	1
	Elektrikerfaget	1
	Telekommunikasjonsmontørfaget	1
Helse- og oppvekstfag	Barne- og ungdomsarbeidarfaget	3
	Helsearbeidarfaget	9
Restaurant- og matfag	Kokkfaget	1
Service og samferdsel	Kontor- og administrasjonsfaget	4
	Salsfaget	2
	Yrkessjåførfgaget	4
Teknologi- og industrifag	Bilfaget, lette køyretøy	2
	Bilpleiefaget	2
	Bilskadefaget	1
	Industrimekanikarfaget	2
	Landbruksmaskinmekanikarfaget	1
Totalsum		44

Dei fleste kandidatane som har avlagt fagprøve har hatt rettleiing/opplæring hos Karrieresenteret.

38 vaksne har i perioden bestått tverrfagleg eksamen som dannar det teoretiske grunnlaget for fagprøva i følgjande fag:

Fag	Deltakere
Helsearbeidarfaget	15
Salsfaget	7
Bilpleiefaget	5
Kontor- og administrasjonsfaget	4
Kokkefaget	2
Byggdriftarfaget	2
Barne- og ungdomsarbeidarfaget	1
Tømrarfaget	1
Industrimekanikar	1

Mange vaksne innbyggjarar i regionen nytter seg også av tilbodet om rettleiing/individuell oppfølging for å ruste seg til fagbrev på eigahand.

GENERELL STUDIEKOMPETANSE

Karrieresenteret tilbyr seks fag (norsk, matematikk, naturfag, engelsk, samfunnsfag og historie). Tilbodet er organisert på ulike måtar i fag som blir tilbydd, og noko av undervisninga er samarbeid med andre Karrieresenter i fylket. Det er **23** personar på fellesfag skuleåret 2022-2023.

FAG- OG HØGSKULEUTDANNING

Studentar på desentralisert fag- og høgskuleutdanning bruker karrieresenteret ved undervisning og til samlingar.

Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal har i samarbeid med karrieresenteret sett i gang eit arbeid med mål om å reetablere desentralisert sjukepleiarutdanning på Otta.

VEILEDNING

Det har i **2022** vore inne **170** personar til studie/karriererettleiing, dei fordeler seg på følgjande måte;

Kommune	Deltakere
Sel	78
Vågå	38
Dovre	21
Lom	15
Lesja	10
Skjåk	8

Byggdriftarfag

Helsearbeidararfag

5. Regionalt samarbeid

5.1. Administrative samarbeidsorgan

Det er mange viktige tannhjul i det regionale samarbeidet. I vår region er det tett samarbeid på administrativt nivå mellom kommunane. Desse 6K-samarbeidene er premissleverandørar for mange av dei samarbeidsløysingane som blir etablert, og dei er viktige i evalueringa av etablerte samarbeid. Foruma er ikkje vedtaksorgan.

Ein stor del av sakene som kjem til politisk behandling både til Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal og kommunestyra i norddalen har vore drøfta i eit interkommunalt administrativt samarbeidsorgan. Leder i kommunedirektørutvalet deltek i møta i Representantskapet og Regionstyret i Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal. Dagleg leiar i Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal deltek i kommunedirektørnettverket og tidvis i 6K Næring.

Av interkommunale administrative samarbeidsorgan som er mest relevante for Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal har vi:

- Kommunedirektørnettverket
- 6K Helse
- 6K Næring
- 6K Oppvekst
- 6K Økonomi
- 6K Anskaffelse

5.2. Interkommunalt samarbeid i Nord-Gudbrandsdal

Samarbeidstiltak	IPR	Dovre	Lesja	Lom	Sel	Skjåk	Vågå	Organisert	Merknad
Regionrådet	■							§ 18	Eget rettssubjekt
RegionData		■	■	■	■	■	■	§ 27	Eget styre
Gudbrandsdalsmusea AS			■	■	■	■	■	AS	Nord- og Midtdalen
Attraktivitet	■								Tilflytting og ungdom
UKM-Ung Kultur Møtes			■	■	■	■	■	Samarbeid	
Sekretariat for kontrollutvalga i Nord-Gudbrandsdalen			■	■	■	■	■	§ 27	Eget styre, eget rettssubjekt
Innlandet Revisjon			■	■	■	■	■	IKS	
NGR - Interkommunalt renovasjonsselskap			■	■	■	■	■	IKS	
Felles innkjøpskontor			■	■	■	■	■	Vertskommune	Vågå
NGLMS - herunder:			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Felles legevaktsvarsel og alarmtjenester			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Regional legevakt			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Sengeavdeling med KAD og intermediære senger			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Felles jordmorvakt			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Hjelpepersonell spesialister			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Kreftkoordinator				■	■	■	■	Prosjekt	Sel og Vågå
FACT			■	■	■	■	■	Samarbeid	Nav, DPS Lhmr
Helseregion			■	■	■	■	■	Partnerskap	SI
Karriere Oppland Gudbrandsdal			■	■	■	■	■	Innlandet fylke	Nord- og Midtdalen
6 K Helse, 6 K Skole, 6 K Næring, 6 K Personal/økonomi			■	■	■	■	■	Samarbeid	Drøftingsorgan
Kommunedirektørnettverket			■	■	■	■	■	Samarbeid	Drøftingsorgan
Fjellnettverket	■							Medlemskap	Regionrådet
Nasjonalparkkommuner og Nasjonalparklandsbyer			■	■	■	■	■	Forening	Norsk Fjellmuseum
NAV - Gjeldsrådgivning			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
NAV - regional modell			■	■	■	■	■	Partnerskap	
Geodatasamarbeid - NGGIS			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
PPT NG			■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Nasjonalparkriket Reiseliv AS				■	■	■	■	AS	Samarbeidsavtaler
Eidefoss AS			■	■	■	■	■	AS	
Tilsyn i byggesaker					■	■	■	Vertskommune	Vågå
IKA Opplandene			■	■	■	■	■	Oppgavefellesskap	
Gudbrandsdal Krisesenter IKS			■	■	■	■	■	IKS	Lillehammer
GDPR			■	■	■	■	■	Vertskommune	§20-2 Lesja
Kulturskole		■	■					Vertskommune	Dovre
Kulturskole				■	■	■	■	Vertskommune	Skjåk
Barneverntjenesten				■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Barneverntjenesten			■	■				Vertskommune	Lesja
Felles barnevernvakt		■	■	■	■	■	■	Vertskommune	Sel
Brannvern		■	■					Vertskommune	Dovre
Brannvern					■	■	■	Midlert. avtale	Vågå og Sel
Brannvern					■	■	■	Vertskommune	Skjåk
Felles landbrukskontor		■	■					Vertskommune	Lesja
Felles landbrukskontor				■	■	■	■	Vertskommune	Skjåk
Felles landbrukskontor					■	■	■	Vertskommune	Vågå
Skogbrukssjef		■	■					samarbeid	Lesja
Skogbrukssjef				■	■	■	■	Samarbeid	Vågå
IT-tjenester				■	■	■	■	Vertskommune	Skjåk
Psykolog				■	■		■	Vertskommune	Lom
Psykolog			■	■		■	■	Vertskommune	Dovre
Psykiatritjeneste				■	■	■	■	Vertskommune	Lom
Felles kulturkalender					■	■	■	Samarbeid	
Jora Miljøstasjon		■	■					Vertskommune	Dovre
Feiervesen			■	■				Vertskommune	Dovre

6. Økonomiske nøkkeltal

6.1. Økonomi og personell

Regionkontoret er det politiske sekretariatet for Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal (IPR Nord-Gudbrandsdal). Sekretariatet driftar IPR Nord-Gudbrandsdal sine ordinære arbeidsoppgåver og dei prosjekta som til kvar tid blir gjennomført i regi av IPR Nord-Gudbrandsdal. IPR Nord-Gudbrandsdal er òg eit bindeledd i partnerskapet mellom Innlandet fylkeskommune og kommunane i regionen.

Driftstilskudd frå kommunane 2022 - etter folketal				
Kommune	Lik del	% andel	Etter folketal	Sum
Lom kommune	175 000	12,28	128 960	303 960
Vågå kommune	175 000	19,91	209 078	384 078
Sel kommune	175 000	30,87	324 091	499 091
Dovre kommune	175 000	13,91	146 057	321 057
Lesja kommune	175 000	10,94	114 838	289 838
Skjåk kommune	175 000	12,09	126 976	301 976
Kontrollsummer	1 050 000	100,00	1 050 000	2 100 000

Budsjett partnerskapsfondet				
I tillegg legg Innlandet fylkeskommune inn kr 2,5 mill.				
	Lik del	%-andel	Etter folketal	Sum
Lom kommune	83 333	12,28	61 409	144 743
Vågå kommune	83 333	19,91	99 561	182 894
Sel kommune	83 333	30,87	154 329	237 663
Dovre kommune	83 333	13,91	69 551	152 884
Lesja kommune	83 333	10,94	54 685	138 018
Skjåk kommune	83 333	12,09	60 465	143 798
	500 000	100,00	500 000	1 000 000

Bemannning 2022		
Navn	Stillingsstrl.	Kommentar
Frode Damstuen	100 %	Dagleg leiar
Stian Høglien	100 %	Regionkonsulent
Kristin Haave	80 %	Regionkonsulent
Iselin Vistekleiven	100 %	Prosjektleiar engasjement
Chistoffer Biong	100 %	Prosjektmedarb. engasjement til 01.07.
Dag Erik Pryhn	100 %	Prosjektleiar engasjement
Marita Aaheim	100 %	Prosjektleiar engasjement frå 01.12.

Bjarne Eiolf Holø		Regionrådsleiar
-------------------	--	-----------------

6.2. Partnerskapsmidlar

Vedtak i Representantskapet 10.12.21, sak PS 17/2021

PF 1/22	Lønstillskot dagleg leiar	500 000
PF 2/22	Gudbrandsdalstinget	50 000
PF 3/22	Nærings- og samfunnsmessige interessearbeid	100 000
PF 4/22	Økonomisk støtte til prioriterte arrangement	500 000
PF 5/22	Nasjonal Transportplan 2022 - 2033	150 000
PF 6/22	El-fly og drone	190 000
PF 7/22	Arbeid og bustad	800 000
PF 8/22	Kjøp av tenester til profilering, Stillingsslepp	120 000
PF 9/22	Ung i Nasjonalparkriket	550 000
PF 10/22	Ungdomsmusikalen Nord-Gudbrandsdal	300 000
PF 11/22	Medlemskap i nettverk	240 000

7. Råd og utval

7.1. Representantskapet

Kommune	Navn medlem		Varamedlem	Parti
SEL				
	Eldri Siem	SP	Ingebjørg Uldalen	SP
			Gro Sandbu Randen	SP
	Pål Ellingsbø	SP	Erling Lusæter	SP
			Lars Ekre	SP
	Terje Jonny Sveen	AP	Karen Marie S. Aaseng	AP
			Marius Bismo	AP
LOM				
	Bjarne Eiolf Holø	SP	Trond Volden	BL
	Marit Sletten	SP	Rolv Enersvold	SP
	Kjell Brandsar	LL	Sigrun Garmo	AP
VÅGÅ				
	Harald Sve Bjørndal	BL	Steinar Aasgaard	BL
	Live Langøygard	AP	Geir Inge Stadeløkken	AP
	Anders Bjørnsen	SP	Mette Vårdal	SP
DOVRE				
	Astrid Skomakerstuen		Frode Faksvåg	AP
	Guri Ruste	DL	Magne Botten	DL
	Fred Arne Hessen	H	Elisabeth Dalum	SP
SKJÅK				
	Edel Kveen	SP	Håvard Krogstad Berger	SP
	Kristen Haugen Dagsgard	SP	Rannveig Brennhaug	SP
	Stig Erlend Banken	AP	Eva Therese Hyrve Bosmen	AP
LESJA				
	Mariann Skotte	SP	Bjørn Magnus Tordhol	SP
	Ellen Sørumgård Syse	SP	Eirik Sæther	SP
	Per Arne Holseth	AP	Gry Sletta	AP
Innlandet fylkeskommune				
	Trond Carlson	Åge Solheim fra sept. 22		
	Mari Gjestvang			
	Bjørnar Tollan Jordet			
Kommunedirektørnettverket				
	Frank Westad	Jan Egil Fossmo fra sept. 22		

7.2. Regionstyret pr 31.12.22

Medlemmer	Varamedlemmer	Kommune
Bjarne Eiolf Holø, leiar	Marit Sletten	Lom
Mariann Skotte	Ellen Sørumgård Syse	Lesja
Astrid Skomakerstuen	Guri Ruste	Dovre
Eldri Siem	Pål Ellingsbø	Sel
Edel Kveen	Kristen Haugen Dagsgard	Skjåk
Harald Sve Bjørndal	Live Langøygard	Vågå

7.3. Samferdselsutvalet 2019-2023

Medlem	Varamedlem
Edel Kveen	Bjarne Eiolf Holø
Mariann Skotte	Astrid Skomakerstuen
Harald Sve Bjørndal	Eldri Siem
Roar Valbjørgsløkken	
Ola Ulfsby Bottheim	
Unni Strand	

7.4. Næringsutvalet 2019-2023

(tidlegare Primærnæringsutvalet)

Medlem	Varamedlem
Anders Formo (Bondelagene)	Ole Bjørner Flittie (Bondelagene)
Eldri Siem	Pål Ellingsbø
Hanne Velure	Guri Ruste
Kjell Brandsar	Kristen Haugen Dagsgard
Trond Gutubø (Skogeigarlag)	
Hanne Elisabeth Bakken (Bonde- og småbrukarlagnene)	

I 2022 har det ikke vore saksbehandlar-/sekretærressurs for Næringsutvalet.

8. Saker og møter

8.1. Saker i representantskapet

Møtedato 18.02.22	
PS 2022/1	Referatsaker
RS 2022/1	Støtte til Sommerskolen på Otta 2022
RS 2022/2	Støtte til filmproduksjon Young Professionals Lillehammer og Gudbrandsdalen
RS 2022/3	Vedtak Regional tilgjengelighet og tilstedeværelse - samarbeid om styrket samfunns-, innovasjon- og næringsutvikling i regionene. Innspel til konkretisering av fylkestingets vedtak
PS 2022/2	Høringsuttale til "Tiltaksplan for jordbruket i Innlandet 2022-2024"
OS 2022/1	Orienteringer og drøftinger Representantskapet og Samferdselsutvalet 18.02.22 <ul style="list-style-type: none"> • Orientering fra Nye Vegar AS • Orientering fra Innlandet Fylkeskommune, samferdsel • Orientering fra Innlandstrafikk
Møtedato 17.06.22	
PS 2022/3	Referatsaker
RS 2022/4	Avslag på søknad om støtte til brekurs
RS 2022/5	Fordeling av midler til natur- og kulturbasert næringsutvikling 2022
RS 2022/6	Søknad om støtte til teater-, dans- og konsertforestillingen "Rostmø og ridder"
RS 2022/7	Protokoll - møte 21.03. - styringsgruppe for prosjektet Universitetsregionen Nord-Gudbrandsdal Nord-Gudbrandsdal som pilot for bygdevekstavtale
RS 2022/8	Høringsbrev - innspel til Justis- og beredskapsdepartementet om bedre polititjenester og beredskap
RS 2022/9	Orienterings- og drøftingssaker Representantskapets møte 17.06.22 <ul style="list-style-type: none"> • Omstillingsprogrammet i Sel • Informasjon fra Innlandet fylkeskommune • Rapport frå stillings- og læringsleppet 2021 • Orientering frå kommunedirektørforum • Rapport frå undersøkinga 55+
OS 2022/2	Årsmelding og årsregnskap 2021
PS 2022/4	Samarbeidsavtale om bolig-, areal- og transportplanlegging
PS 2022/5	
Møtedato 16.09.22	
PS 2022/6	Referatsaker
RS 2022/10	Svar på søknad om tilskudd til "Natt på Museet Lesja"
RS 2022/11	Søknad om støtte til Gudbrandsdal Musikkfest 2022
RS 2022/12	Høringsuttale - Strategi for fleksibel høgare utdanning i Innlandet
RS 2022/13	Høringsuttale - "Tilbudsstrukturen for videregående opplæring Innlandet skoleåret 2023-2024
RS 2022/14	Uttale - handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2023-2026
RS 2022/15	Målretta uttak av jerv
PS 2022/7	Høringsuttale - Regional plan for det inkluderende Innlandet
OS 2022/3	Orientering- og drøftingssaker Representantskapet 16.09. <ul style="list-style-type: none"> • Orientering om ungdomsmusikalen • Orientering om prosjekt om digital hjemmeoppfølging • Orientering om bygdevekstavtale • Orientering om Gudbrandsdal 2030 • Informasjon fra Innlandet fylkeskommune Dialogmøte med Statsforvalteren Innlandet
Møtedato 16.12.22	
OS 2022/4	Orienterings- og drøftingssaker Representantskapet 16.12.22 <ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøte NGLMS og IPR Nord-Gudbrandsdal • Forvaltningsrapport om helsearbeidet NGLMS • Informasjon frå Innlandet fylkeskommune
PS 2022/8	Referatsaker
RS 2022/16	Regjeringa stopper nye investeringstilskot til sjukeheimar og andre omsorgsbygg!
RS 2022/17	Innspill fra Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal til NTP 2025-2036, Transportutfordringer i Innlandet
PS 2022/9	Handlingsplan og budsjett 2023 - Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal (IPR NGD)
PS 2022/10	Møteplan for 2023

8.2. Saker i Regionstyret

Møtedato 14.01.22	
PS 2022/1 RS 2022/1 PS 2022/2	Referatsaker Invitasjon og påmelding til Elevbedriftsmesse 2022 i Nord-Gudbrandsdal Regional tilgjengelighet og tilstedeværelse - samarbeid om styrket samfunns-, innovasjon- og næringsutvikling i regionene. Innspel til konkretisering av fylkestingets vedtak Orienterings- og drøftingssaker Regionstyret 14.01.22 <ul style="list-style-type: none"> • Eigedomsskatt på kraftlinetrasèar • "Bærekreftig sameksistens med jerv" • Felles innkjøpskontor • Forskningsprosjekt Høgskolen Innlandet
OS 2022/1	
Møtedato 21.02.22	
PS 2022/3	Sluttføring av vedtak i sak PS 2022/2 Høringsuttale til "Tiltaksplan for jordbruket i Innlandet 2022-2024"
Møtedato 21.03.22	
OS 2022/2	Orienteringer og drøftinger Regionstyret 21.03.22 <ul style="list-style-type: none"> • Regional bygdevekstavtale • Søkertal NGVGS skuleåret 2022/23 • Status Felles innkjøpskontor • Status ungdomsmusikalen
PS 2022/4	Rekneskap for 2021
PS 2022/5	Endring av logo for Interkommunalt politisk råd Nord-Gudbrandsdal
Møtedato 25.04.22	
PS 2022/6	Høringsuttale – endringer i domsstolstruktur
Møtedato 30.05.22	
PS 2022/7	Innspel til Justis- og beredskapsdepartementet om betre polititenester og beredskap
Møtedato 29.08.22	
PS 2022/8 PS 2022/9 PS 2022/10	Høringsuttale - Tilbudsstrukturen for videregående opplæring Innlandet skoleåret 2023-2024 Strategi for fleksibel høgare utdanning i Innlandet Handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2023-2026
Møtedato 05.09.22	
PS 2022/11	Handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2023-2026
PS 2022/12	Målretta uttak av jerv – utkast til skriv til klima- og miljødepartementet
Møtedato 31.10.22	
PS 2022/13	Regjeringa stopper nye investeringstilskot til sjukeheimar og andre omsorgsbygg
Møtedato 18.11.22	
PS 2022/14 RS 2022/2 RS 2022/3 PS 2022/15 PS 2022/16 OS 2022/4	Referatsaker Referansegruppa Universitetsregionen 28.10.22 - oppsummering Orientering om Lærlingkontoret Gudbrandsdalen <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet med handlingsplan for 2023 Uttale til NTP 2025-2036 Transportutfordringer i Innlandet Oppnemning av representant til styringsgruppa for prosjektet "Tett på 2030" Orienterings- og drøftingssaker Regionstyret 18.11.22

8.3. Saker i samferdselsutvalet 2022

Møtedato 06.05.22	
OS 2022/1	Orienterings- og drøftingssaker i fellesmøte mellom Regionstyret og Samferdselsutvalet <ul style="list-style-type: none"> • Orientering om mulighetene for flyplass for el-fly i Nord-Gudbrandsdal
Møtedato 18.11.22	
PS 2022/1	Uttale til NTP 2025-2036 Transportutfordringar i Innlandet

Dovre
kommune

Lesja
kommune

Lom
kommune

Sel
kommune

Skjåk
kommune

Vågå
kommune

Innlandet
fylkeskommune

**Interkommunalt
politisk råd**
Nord-Gudbrandsdal

SKJÅK LOM VÅGÅ SEL DOVRE LESJA

Skansen 7, 2670 Otta
www.nordgudbrandsdal.no